

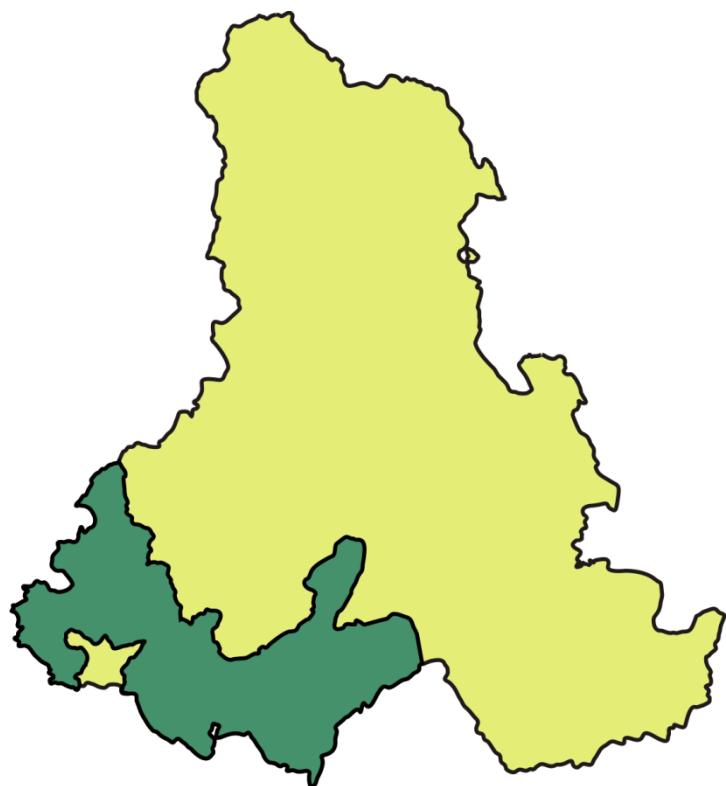

MINISTERUL AGRICULTURII
și Dezvoltării Rurale

Strategia de Dezvoltare Locală a teritoriului Grup de Acțiune locală Homoród-Küküllő LEADER

Perioada de programare 2014-2020

Proiect finanțat cu fonduri europene nerambursabile prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR).

Programul Național de Dezvoltare Rurală este implementat de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, din subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

PNDR este finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală;

Beneficiar: Asociatia Microregionala „Felso Homorodmente”
Decizia de finanțare NR: D1910000001157210001/31.12.2015

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

Cuprins

Introducere	5
CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostică	7
Prezentarea geografică și climatică	7
Infrastructura de bază.....	7
Date demografice	7
Patrimoniu de mediu.....	8
Patrimoniu arhitectural și cultural	8
Repartizarea populației active.....	8
Economia locală.....	8
Agricultura	8
Industria - IMM - Micro-întreprinderi.....	9
Capitolul II: Componența parteneriatului.....	12
CAPITOLUL III. Analiza SWOT	14
Capitolul IV: Obiective, priorități și domenii de intrevenție	19
Capitolul V. -Prezentarea măsurilor.....	22
Măsura 1 - Îmbunătățirea calității vieții rurale.....	22
Măsura 2 - Îmbunătățirea vieții culturale, comunitare și turistice prin achiziționarea de dotări și echipamente pentru asociații	28
Măsura 3 - Procesarea și valorificarea produselor agricole.....	32
Măsura 4 - Înființarea și dezvoltarea industriei ușoare, a serviciilor, a artizanatului și a meșteșugăritului	37
Măsura 5 - Eficientizarea agriculturii	42
Măsura 6 - START-UP în domeniul non-agricol.....	47
Capitolul VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante	52
Capitolul VII. Descrierea planului de acțiune.....	55
CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei	58
CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei.....	60
Capitolul X. Planul de finanțare	65
CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL.....	67
CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale	70

Introducere

Implementarea programului LEADER pe teritoriul Parteneriatului Homoród-Küküllő înseamnă - atât pentru parteneriat, cât și pentru întregul teritoriu - un amplu proces de învățare a ceea ce înseamnă programare, planificare, identificare a nevoilor prin prisma unei dezvoltări durabile; proces care fiind transcris într-o singură propoziție ar suna cam astfel: „de la cultura plângerii trecem cu pași mici la cultura implicării, a acțiunii”. Acest lucru pozitiv s-a simțit și din atitudinea oamenilor cu care ne-am întâlnit în cadrul evenimentelor de informare, animare, consultare în comparație cu ceea ce ne-am întâlnit în perioada pregătirii SDL LEADER 2007-2013. În timp ce în perioada precedentă oamenii nu prea aveau încredere, nici nu vedea rolul lor în acest proces, acum, în cadrul acestor întâlniri s-a văzut dorința de a se implica, de a participa constructiv, mai ales în cadrul consultărilor tematice.

Zonele rurale se confruntă și cu numeroase probleme, care reprezintă principalul motiv al disparităților dintre regiunile urbane și cele rurale, atât din punctul de vedere al economiei rurale, cât și din cel demografic, educativ, de servicii sociale și de sănătate. Area de planificare a teritoriului este de 1207,97 km², unde pe baza recensământul populației și al locuințelor din 2011 locuiesc 34.600 de persoane. Teritoriul este constituit din 15 UAT-uri dintre care 6 au IDUL mai mic de 55. Dacă facem o comparație cu celelalte trei organizații LEADER din județul Harghita, putem constata că noi suntem cea mai săracă zonă al județului din punct de vedere economic, dar totodată din punct de vedere natural avem multe valori, cum ar fi: pe lista HNV se află 12 din cele 15 UAT-uri, iar pe lista Natura 2000 9 UAT-uri.

O comunitate, oricare ar fi ea, nu poate concepe o dezvoltare în lipsa unei viziuni asupra direcțiilor spre care această comunitate dorește și poate să se îndrepte. Plecând de la premisele conștientizării situației actuale și trecând prin analiza punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și a amenințărilor, am realizat o strategie reală de dezvoltare, strategie care să fundamenteze modul în care comunitatea își utilizează atât resursele existente, cât și cele care urmează a fi generate. Filozofia programului LEADER, adică abordarea de "jos în sus", însemnă pentru cei 34.600 de oameni, care locuiesc pe teritoriul Parteneriatului Homoród-Küküllő, o șansă la formarea unei strategii autentice, care va putea dispune și de resurse pe termen scurt și mediu ca să se apropie de viziunea alcătuită de comun acord. Astfel viziunea teritoriului este: *Comunitățile locale viabile sunt bazate pe familii, care cu un stil de viață conștient protejează și pun în funcțiune în mod sustenabil tradițiile și resursele naturale; este dominant folosirea produselor și serviciilor locale, turismul înflorește, în socializarea tinerilor tradiția și cultura locală sunt modele.*

Strategia de dezvoltare are un rol extrem de important în identificarea direcțiilor la nivel european, național, regional pentru ca acestea să se transpună și la nivel local. Astfel pe baza viziunii, a analizei diagnostic și a analizei SWOT ale teritoriului și ținând cont de direcțiile de dezvoltare de la celelalte niveluri, am formulat trei obiective bine definite: Dezvoltarea spațiilor și a vieții comunitare rurale; Dezvoltarea unei economii incluzive și sustenabile; Atragerea tinerilor în mediul rural. Pe baza acestor obiective și a rezultatelor analizelor am stabilit cinci priorități în dezvoltarea teritoriului:

1. Creșterea atraktivității vieții rurale prin dezvoltarea, modernizarea spațiilor comunitare, prin activarea vieții participative ale locuitorilor și prin întărirea sferei civile
2. Dezvoltarea proceselor privind prelucrarea materiilor prime agricole, prin înființarea unor puncte de sacrificare și de procesare și prin inițierea unor rețele de valorificare
3. Crearea unui mediu favorabil pentru înființarea și dezvoltarea activităților nonagricole
4. Atragerea tinerilor în

mediul rural prin crearea unui ambient favorabil înființării diferitelor activități economice
5. Dezvoltarea unei agriculturi eficiente, capabilă să interacționeze sensibil cu mediul înconjurător

Pentru realizarea acestor obiective am identificat și am formulat șase măsuri. Două dintre ele se concentrează asupra imaginii satului prin intermediul diferitelor investiții care vizează spațiile comunitare, ocrotirea patrimoniului cultural și introducerea în grupul solicitanților a unor ONG-uri - care în teritoriu sunt 81 la număr - care sunt generatorii și principaliii organizatori ai vieții comunitare locale. Totodată un loc aparte ocupă în cadrul acestor măsuri investițiile care vizează sfera socială, deoarece 23% din populația teritoriului este de etnie rromă, și numărul grupurilor marginalizate este destul de semnificativă. Alte două măsuri se adresează agriculturii - din moment ce 54% din populația activă lucrează în acest domeniu - unde lângă modernizarea și dezvoltarea exploatațiilor am pus mare accent pe sacrificare, procesare și prelucrare a materiilor prime agricole, respectiv pe introducerea produselor finite agricole obținute în circuitul alimentar. Celelalte două măsuri își au sorgintele în situația oarecum limitată a teritoriului cu privire la suprasolicitarea acestuia din punct de vedere agricol (acoperirea cu animale a pășunilor este la limită). Astfel aceste două măsuri sunt dedicate înființării și dezvoltării întreprinderilor non-agricole, care au rolul de a diversifica viața economică a teritoriului. Unul dintre aceste măsuri este de tip start-up pentru tineri, cu scopul de a atrage tinerii care au plecat la studii din regiune și sunt atrași de posibilitățile mai vaste oferite de aglomerațiile urbane. Pentru atingerea acestor obiective considerăm că sunt binevenite schimburile de experiențe la diferite niveluri și pe diferite teme, precum și transmiterea informațiilor și a bunelor practici. În afara forțelor proprii ale teritoriului considerăm că desfășurarea unor activități de cooperare interregionale, naționale și internaționale sunt binevenite și intenționăm să demarăm astfel de acțiuni mai ales în domeniile cum ar fi: elaborarea și dezvoltarea diferitelor programe turistice, valorificarea și promovarea produselor locale, programe culturale, cursuri și conferințe etc.

Dacă analizăm rolul acestui program prin prisma finanțării, putem constata că este foarte important implementarea acestuia din mai multe aspecte. Astfel pentru parteneri este un proces de învățare permanentă privind cooperarea, care se materializează și pe plan financiar, deoarece - parteneriatul neapărat la avans, nici în perioada precedentă - partenerii sunt finanțatorii, ei pun banii la un loc, iar dacă conlucrarea este bună și benefică, pot fi atrași și mai mulți bani în regiune. Deci dacă folosim resursele, talentul și pricperea în mod corespunzător, efectul acestuia crește, se multiplică; în caz contrar irosim talentul și aceste resurse comunitare. Pentru locuitorii teritoriului acest program înseamnă un prilej de a se dezvolta, de a se implica în dezvoltarea regiunii aliniându-se la liniile de dezvoltare și prioritățile stabilite de teritoriu în SDL.

Considerăm că participarea la acest program va contribui în mare măsură la alinierea regiunii la o dezvoltare durabilă, axată pe participarea activă a localnicilor și pe implicarea paralelă a mai multor sectoare de interes în teritoriu. Odată cu implementarea acestui SDL considerăm că teritoriul va face primul pas important către o independență economică teritorială sustenabilă pe termen lung.

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostică

Prezentarea geografică și climatică

Teritoriul Homoród-Küküllő este situată în partea de sud-vest al județului Harghita, și cuprinde localitățile situate în văile celor două Homoroade - Homorodul Mic și Homorodul Mare - precum și localitățile aflate în văile râurilor Cușmed, Târnava Mare, Feernic și Goagiu. Relieful este dominat de dealurile și depresiunile intracolinare și submontane ale Subcarpațiilor Transilvaniei. Clima caracteristică a teritoriului este cea a zonelor muntoase și a depresiunilor intramontane, cu ierni geroase de lungă durată și veri răcoroase. Soluri de calitate mai ridicate - categoria II-III - se regăsesc în zona Cristur, care împreună cu o climă mai blândă sunt prielnice producției de cereale și legume; în timp ce solurile din zona Homoroadelor au o calitate mai scăzută - categoria IV - și o înclinație în general mare de 20-35%, și sunt expuse eroziunii; acestea pot fi folosite în activitățile zootehnice, principalele sectoare fiind creșterea ovinelor și a bovinelor. Datorită originii sale vulcanice, zona este bogată în emanații sulfuroase și de dioxid de carbon folosite și în scopuri medicale, precum și în izvoare termale, sărate și de apă minerală.

Infrastructura de bază

Cea mai urgentă arie de dezvoltare a infrastructurii este canalizarea, care la nivelul celor 15 comune există doar în 6, iar lungimea totală a acestuia este de 39,4 km, din care doar comunele Avrămești și Mărtiniș acoperă o lungime de 32 km. La nivelul infrastructurii de drumuri comunale s-au realizat mari dezvoltări, însă infrastructura privind străzile adiacente, de trotuare și de spații comunitare publice este foarte precară.

Date demografice

În teritoriu ponderea locuitorilor din mediu rural este de 100%, în total trăiesc 34600¹ locuitori pe o suprafață de 1207,97² km², densitatea populației este una foarte scăzută față de media județului și de cea națională, cu 28,64 locuitori pe km². Indicele dezvoltării umane locale (IDUL) la nivelul a 6 UAT-uri este sub valoarea 55: Atid, Avrămești, Dârjiu, Merești, Săcel, Ulieș. Ponderea romilor în populația totală este de 23,4% (7680³ persoane conform datelor Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale), spre deosebire de datele recensământului din 2011 unde numărul romilor în teritoriul nostru este de 1544 persoane, reprezentând 4,59% din populație. În realitate, excluzând 3 comune, majoritatea comunelor au o populație semnificativă de romi, iar în cinci comune ponderea acestora depășește 30% din populație (în comuna Secuieni fiind de 53%), de aceea în acest teritoriu se justifică planificarea și realizarea unor programe, infrastructuri, sociale, comunitare pentru favorizarea integrării acestora. În ceea ce privește structura demografică a locuitorilor zonei, numărul acestora a scăzut în ultimii cinci ani cu un număr de aproximativ 500 de persoane. Conform structurii de vîrstă, procentul tinerilor sub 15 ani este una constantă în ultimii ani (18%), ponderea populației active a crescut într-o mică măsură,

¹ <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>

² <http://statistici.insse.ro/shop/>

³ <http://www.ispmn.gov.ro/>

aceasta reprezentând mai mult de două treimi din populație, iar procentul vârstnicilor a scăzut de la 17 la 14.7% în ultimii 5 ani⁴.

Patrimoniu de mediu

Teritoriul Homoród-Küküllő LEADER este bogat în valori naturale: cuprinde atât arii protejate naturale naționale cât și suprafețe în situri din rețeaua Natura 2000. În lista HNV din cele 15 UAT-uri se regăsesc 12 (Avrămești, Căpâlnița, Dârjiu, Feliceni, Lueta, Mărtiniș, Merești, Mugeni, Ocland, Porumbeni, Secuieni, Ulieș) iar situl Natura 2000 se extinde pe suprafața a 9 UAT-uri (Atid, Căpâlnița, Dârjiu, Feliceni, Lueta, Merești, Mugeni, Porumbeni, Secuieni) din teritoriu. Un alt element important de menționat este faptul că suprafața a 9 UAT-uri se încadrează în zonă montană defavorizată.

Patrimoniu arhitectural și cultural

Teritoriul este bogat în valori culturale și arhitecturale. Biserica fortificată din Dârjiu este una dintre monumentele renumite ale regiunii, constituie partea Moștenirii Mondiale, și este frecventată des de turiști. Conform Institutului Național al Monumentelor Istorice figurează numeric următoarele monumente: așezări timpurii ale localităților - 51; situri arheologice identificate - 16; castele și fortificații - 25; biserici și anexele acestora - 71; case și anexe gospodărești - 19; porți secuiești din piatră sau lemn sculptat - 4; monumente cu caracter industrial - 4.

Repartizarea populației active

În ceea ce privește ocuparea forței de muncă la nivelul comunelor, nu avem date precise, acestea nefiind colectate de către instituțiile de statistică. Unele administrații publice locale ne-au oferit date referitoare la totalitatea populației active împărțite pe sectoare, altele s-au concentrat doar pe distribuția salariaților, astfel avem o imagine imprecisă, în care în jur de 80% din populația activă a comunelor se găsește repartizat pe sectoare. Jumătate din populație lucrează în sectorul agricol. Ponderea celor din celelalte sectoare arată o ușoară creștere în ultimii ani, dar acestea sunt destul de slab dezvoltate în continuare din punctul de vedere al atragerii forței de muncă. Astfel se justifică atât dezvoltarea întreprinderilor din domeniul agriculturii în vederea eficientizării economiei rurale, cât și a celor din celelalte sectoare, pentru dezvoltarea unei economii locale multidimensionale. În ultimii trei ani procentul șomerilor a scăzut de la 9.1% la 7%, această scădere justifică atingerea apogeului crizei economice în 2013, respectiv faptul că aceste comune nu au fost grav afectate de criză, situația lor economică fiind defavorabilă și înainte de aceasta. Ponderea salariaților din comunele care aparțin teritoriului este de doar 9%⁵. Conform datelor Institutului Național de Statistică, în ultimii ani numărul salariaților a fluctuat între 1431 și 2350. Aceste persoane reprezintă doar 5-10% a populației de vârstă activă.

Economia locală

Agricultura

Conform datelor oficiale ale Institutului Național de Statistică din anul 2014, prezentăm structura fondului funciar în tabelul de mai jos, (datele sunt exprimate în hectare):

⁴ (<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP108D>)

⁵ <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo2&lang=ro&context=15>

	Total	Agricol	Din care:					Neagricol
			Arabil	Păsuni	Fânețe	Vii	Livezi	
Total	120797	82426	21743	25600	34529	24	527	38371
%	100.0	68.2	26.4	31.1	41.9	0.0	0.6	31.8

Sursă: Institutul Național de Statistică 2014: (<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo2&lang=ro&context=45>)

Din tabelul prezentat reiese că cele 15 comune dispun de un teritoriu de 120.797 hectare, 68% din suprafața terenurilor este destinat agriculturii, dar teritoriul dispune și suprafețe însemnate de păduri. Datorită faptului că 73% din terenurile agricole sunt din categoria de păsuni și fânețe (tipul de teritoriu este încadrat în zonă montană defavorizată) și calitatea de soluri este de categoria III.-IV., putem constata că regiunea este favorabilă activităților agricole ale sectorului zootehnic, adică pentru creșterea animalelor. Numărul efectivului de animale din teritoriu este următoarea: bovine 19.283 capete, bubaline 130 capete, ovine și caprine 82.066 capete, porcine 5.296 capete și 4.290 stupi de albine⁶. Astfel, putem constata că bovinele și ovinele sunt speciile dominante, care se potrivesc cu structura terenurilor agricole. Hrana acestor animale se produce majoritar pe fânețele și păsunile teritoriului, iar în urma creșterii lor, producătorii apar ca persoane fizice și juridice care oferă lapte, respectiv animale vii consumatorilor. În timp ce există în zonă uzine și manufacturi pentru prelucrarea laptelui, prelucrarea cărnii lipsește din aria vizată, astfel în următoarea perioadă este nevoie de dezvoltarea unor puncte de sacrificare, întreprinderi de prelucrare. Totodată, comparând valoarea UVM al animalelor din teritoriu (27.619) cu suprafața de păsune (25.600) putem constata, că suntem la limita maximă a acoperirii păsunilor cu animale.

Industrie - IMM - Micro-întreprinderi

Artizanat

În regiune lucrează 288 tâmplari, dintre care 201 (71 au personalitate juridică) în comuna Feliceni, respectiv 184 dulgheri dintre care 137 (30 au personalitate juridică) în comuna Feliceni. Din totalul de 341 de meșteri artizani 300 lucrează în comuna Șimonești, prelucrând nuiele și realizând coșuri. Marea majoritate a acestora sunt de etnie romă. Aceste numere ridică denaturează situația reală a regiunii în ansamblu.

	Fierari	Tâmplari	Dulgheri	Artizani	Cioplitori	Țesători	Altele	Total
Număr	15	288	184	341	13	74	106	1021
%	1.5	28.2	18.0	33.4	1.3	7.2	10.4	100
Numărul celor care au personalitate juridică	1	84	30	39	2	1	-	157

Sursă: date oferite de primării

Agenții economici funcționează ca microîntreprinderi și câteva întreprinderi mici și mijlocii.

	Total întreprinderi	Micro-întreprinderi cu 1-10 salariați	Întreprinderi cu 10 - 50 salariați	Întreprinderi cu 50 - 250 salariați	Întreprinderi cu peste 250 salariați	Lipsa datelor
Număr	479	385	16	6	0	72
%	(100)	94.6	3.9	1.5	0	

Sursă: date oferite de primării

Majoritatea întreprinderilor face parte din categoria comerțului; industria prelucrătoare și serviciile sunt slab dezvoltate. Întreprinderile prelucrătoare nu reprezintă o varietate prea largă. Cel mai reprezentativ sector este cel al prelucrării lemnului, datorită faptului că există o cantitate însemnată de materie primă în teritoriu. Industria alimentară este slab dezvoltată, cu toate că zona are potențial ridicat pentru creșterea animalelor, și materia

⁶ Sursă: date oferite de primării

primă poate fi asigurată. Nu există în teritoriu unitate de prelucrare a cărnii, ceea ce înseamnă o dificultate de valorificare a ovinelor și a bovinelor îngrășate, dar mai ales a animalelor reforme sau pentru cele de tăiere de necesitate. Cu toate că teritoriul nu este o zonă cerealieră, există mai multe unități de panificație, acestea lucrând din materii prime introduse din exteriorul teritoriului.

Nu există în teritoriu unități de prelucrare a legumelor. Pentru prelucrarea fructelor și legumelor există modele de urmat, de ex. inițiativele Fundației Civitas și ADEPT privind ideea "Bucătăriei deschise", unde se pot produce în condiții controlate produse tradiționale.

Comerț și sector de servicii

Pe baza rezultatelor sondajului propriu, comerțul și serviciile se desfășoară în special prin microîntreprinderi familiale sau cu un număr foarte redus de angajați, în majoritatea cazurilor aceste întreprinderi fiind înființate datorită necesităților provenite prin desființarea locurilor de muncă, unde anterior acești oameni erau angajați. Aceste domenii asigură majoritatea locurilor de muncă din sectorul economic, totuși nu au influență semnificativă asupra altor segmente ale economiei locale. Aceste întreprinderi nu au legături stabile cu celelalte domenii economice ale zonei, cu toate că ar exista posibilitate de colaborare cu producătorii agricoli interni, pentru valorificarea produselor obținute în interiorul teritoriului. Legăturile cu zonele externe sunt caracterizate prin aprovisionarea acestor unități cu produsele comercializate, care în foarte multe cazuri sunt produse (care s-ar regăsi) și în interiorul teritoriului (ex. produsele agro-alimentare). Prin dezvoltarea parteneriatelor legate de aprovisionarea internă a acestor unități de comerț și servicii, se poate crea o influență pozitivă asupra unor segmente ale comunităților locale, în special asupra segmentului de producție.

Servicii și infrastructuri medico-sociale

Fiind mediu rural, dotarea localităților cu servicii sanitare este mai puțin favorabilă comparativ cu dotarea localităților din mediu urban. Medici de familie găsim în fiecare comună, dar locuitorii satelor, care aparțin de comunele Mărtiniș, Săcel, Atid, Avrămești, Mugeni, Feliceni se află într-o situație mai nefavorabilă, deoarece trebuie să se deplaseze în centrul de comună pentru a accesa serviciile medicului de familie. Toate cabinetele de medicină de familie au autorizație sanitară de funcționare, dar din păcate multe dintre ele au doar o dotare minimă cu aparatură medicală.

Servicii sociale

În privința serviciilor sociale în prezent, pe raza teritoriului nostru funcționează mai multe tipuri de servicii sociale destinate persoanelor aflați în dificultate și a familiilor acestora, atât servicii primare cât și servicii de protecție specială a copilului, acestea fiind organizate de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita, de autoritățile publice locale sau de diferite organizații private acreditate. Pe baza consultării teritoriului - prin chestionare și consultări tematice - și datorită numărului ridicat al populației marginalizate s-a accentuat necesitatea realizării unor investiții în acest domeniu.

Instituții locale

Lângă administrațiile publice locale **organizațiile nonguvernamentale** joacă un rol important în organizarea programelor culturale, în oferirea serviciilor sociale. În teritoriu funcționează în total un număr de 81 asociații și fundații. **Bisericile** au de asemenea un rol

indispensabil în viața socială al comunităților. **Organismele cele mai însemnate lângă biserică sunt grupurile de tineret și asociația femeilor.** Aceste organisme la nivel local sunt prezente aproape în fiecare sat. În teritoriu se manifestă o colaborare bună între organizațiile neguvernamentale, autoritățile publice locale, instituții publice și cultele religioase. O problemă importantă este lipsa de fonduri proprii, starea precară a infrastructurii și echipamentelor. Majoritatea ONG-urilor se ocupă de păstrarea moștenirii culturale, a tradițiilor populare, rolul acestora fiind componentă determinantă a identității locale. Asociațiile profesionale ale producătorilor agricoli au fost înființate pentru a organiza valorificarea produselor agricole obținute în comunitățile respective, dar în afară de unele excepții sporadice, această valorificare organizată nu funcționează, de foarte multe ori din cauza divergențelor apărute între membrii acestor asociații. Un segment important în viața asociativă a teritoriului este ocupat de composesorate, acestea fiind formele specifice de asociere ale proprietarilor de terenuri forestiere și pășuni. În unele comunități acestea reprezintă și principala forță economică din localitate. Din administrarea terenurilor forestiere composesoratele au un fond semnificativ. În foarte multe cazuri composesoratele finanțează foarte multe activități comunitare fie ele culturale, sportive, sociale, de mediu etc. În ultimii ani administrațiile publice locale au derulat proiecte care au însemnat mai ales dezvoltări infrastructurale. Comunele vizate pot fi clasificate în trei grupe. În câteva comune suma aceasta rămâne cu mult sub media regiunii, și anume în Mărtiniș, Șimonești. În majoritatea comunelor proiectele derulate aduc o sumă aproape de media regiunii, iar în Porumbeni, Feliceni, Căpâlnița și Lueta suma cheltuită pe dezvoltarea infrastructurală depășește semnificativ media calculată pe totalitatea regiunii. Unele comune au continuat aşa numitele tradiții din perioada anterioară de programare, de exemplu Șimonești, Porumbeni, altele și-au eficientizat atragerea fondurilor de dezvoltare, de exemplu: - Căpâlnița din comună sub media regiunii a ajuns să fie peste media zonei, - Lueta din categoria medie a ajuns în categoria comunelor de succes.

Capitolul II: Componența parteneriatului

Parteneriatul „Grup de Acțiune Locală Homoród-Küküllő LEADER” este alcătuită din 39 membri, din care 15 membri din sectorul public, cu o pondere de 38,46 %; 4 membri din sectorul privat, cu o pondere de 10,26 %; 20 membri din sectorul civil, cu o pondere de 51,28 % și fără membri persoane fizice. Reprezentarea sectorului privat și a societății civile este de 61,54%.

Din membrii parteneriatului, Asociația Interetnică ”Impreuna pentru Simonesti - Egyutt Simenfalvaert” reprezintă minoritatea romă, iar Asociația Microregională ”Felso Homorodmente” reprezintă interesele tinerilor, ambele relevante pentru teritoriu.

Principalele grupuri de interes din cadrul parteneriatului activează în următoarele sectoare:

Sectorul public este reprezentat de cele 15 APL-uri partenere, a căror teritoriu de administrare acoperă în totalitate teritoriul GAL-ului. Acestea sunt: Comuna Atid, Comuna Avrămești, Comuna Căpâlnița, Comuna Dârjiu, Comuna Feliceni, Comuna Lueta, Comuna Mărtiniș, Comuna Merești, Comuna Mugeni, Comuna Ocland, Comuna Porumbeni, Comuna Săcel, Comuna Secuieni, Comuna Șimonești, Comuna Ulieș. Ponderea acestui tip de grup de interes în cadrul parteneriatului este de 38,46 %.

Sectorul agricol, cu o pondere de 15,38 %, este reprezentat de Cercul Agricultorilor MAL; de asociațiile crescătorilor de bovine, respectiv Asociația Crescătorilor de Bovine Cechești și Asociația Crescătorilor de Taurine ”Tîrnava” Mugeni; de composesoratele, care lângă administrarea fondului forestier și/sau pășunăl se ocupă și cu creșterea animalelor, respectiv Composesoratul de Pădure și Pășune Porumbenii Mari, Asociația Composesorat Fuzes Comăneni precum și de un întreprinzător privat cum ar fi Berkeczi Arpad Întreprindere Individuală.

Sectorul forestier este reprezentat de composesoratele din teritoriu, care sunt membre ale GAL-ului, și care administrează suprafețele de păduri și pășuni ale membrilor composesori. Acestea sunt: Societatea Agricolă Forestieră Agro Forestiera Gagy, Asociația Composesoratul de Pădure și Pășune Feliceni, Composesoratul "Lövéte Közbirtokosság", Composesoratul Craciunel - H. Karacsonyfalva Kozbirtokossag, Composesoratul Satu Nou - Varbukk Kozbirtokossaga, Composesoratul de Pădure și Pășune Porumbenii Mari, Composesorat Pasune Csergo Secuieni, Composesorat Merești - Homorodalmasi Kozbirtokossag, Asociatia Composesorat Fuzes Comanesti. Ponderea grupului de interes în cadrul parteneriatului este de 23,08 %.

Sectorul economic, cu o pondere de 7,69% este reprezentat de întreprinzătorii privați ca SC SILVIMEX SRL, SC FITO-BAU SRL și de tinerul întreprinzător Lorincz D. Zsolt Întreprindere Individuală, care în perioada 2012-2015 a implementat un proiect FEADR în măsura 312L. Acești întreprinzători au activități legate de panificație, prelucrarea fructelor și a plantelor medicinale, respectiv prelucrarea lemnului.

Sectorul social, cultural și de tineret este reprezentat de următoarele asociații/fundații: Asociația ”Szalmakalapkeszitok Hagyományorzo Egyesülete”, Asociația pro Căpâlnița - Kapolnasfaluert Egyesulet, Asociația ”Viharsarok”, Fundatia Pro Tineret Derzs - Darjiu,

Asociația Microregională "Felso Homorodmente", Fundația Culturală Agyagfalva 1848, Asociația Rurală Poarta Harghiteană, Asociația Interetnică "Impreuna pentru Simonesti - Egyutt Simenfalvaert". Prin activitatea realizată în teritoriu, asociațiile enumerate au un rol important în dezvoltarea comunitară. Ponderea grupului de interes în cadrul parteneriatului este de 20,51 %.

Formele asociative din cadrul parteneriatului, a căror obiect de activitate este în concordanță cu specificul teritoriului sunt: composesoratele, asociațiile crescătorilor de bovine, cercul agricultorilor, asociația interetnică.

În cadrul procesului de luare de decizii parteneriatului va avea în vedere componența de minimum 51% reprezentanți ai mediului privat și ai societății civile. La nivel decizional, nici autoritățile publice, niciun un singur grup de interes nu va deține mai mult de 49% din drepturile de vot.

Componența parteneriatului se poate studia în **Anexa 3**

CAPITOLUL III. Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
TERITORIU-INFRASTRUCTURĂ	
<p>↑ s-au făcut renovări, reabilitări în marea majoritate a clădirilor publice (cămine culturale, instituții de învățământ), s-au construit mai multe clădiri publice noi (case mortuare, birouri de informare turistice)</p> <p>↑ -s-au construit baze sportive noi, iar cele vechi au fost renovate</p> <p>↑ la nivelul comunelor s-au construit/reabilitat drumuri comunale și rețele de ape potabile, respectiv s-au reabilitat mai multe drumuri forestiere și agricole</p> <p>↑ avem puncte de colectarea modernizate și autorizate a laptelui</p> <p>↑ rețeaua de cablu TV și de internet este avansată</p> <p>↑ în fiecare localitate există iluminatul public</p>	<p>↓ există mai multe clădiri publice, biserici aparținătoare patrimoniului cultural local, vestigii materiale degradate, ruinate, lăsate în paragină</p> <p>↓ este caracteristică starea degradată a patrimoniului construit, care e accentuată și datorită aspectului neglijat al localității, precum și de clădirile noi sau renovate care nu se încadrează în aspectul satului tradițional</p> <p>↓ sistemele de încălzire ale instituțiilor publice sunt neperformante, de aceea eficiența acestora este limitată</p> <p>↓ iluminatul public în satele mici prezintă lipsuri și nu este eficientă, totodată cheltuielile ridicate duc la o funcționare limitată, care uneori cauzează scăderea siguranței publice</p> <p>↓ iluminatul public și încălzirea clădirilor publice ridică mari cheltuieli în bugetul local</p> <p>↓ în localitățile cu populație redusă lipsa totală a rețelei de apă și de apă uzată ridică mari probleme</p> <p>↓ starea drumurilor comunale și cele adiacente, forestiere și de câmp este degradată</p> <p>↓ lipsa totală a trotuarelor, sănțurilor, stațiilor de autobuz, spațiilor comunitare, de recreere și cele culturale (terenuri de joacă, parcuri, scene publice)</p> <p>↓ dotările slabe ale spațiilor comunitare interne (mobilă, tehnică de ilumină și de sonorizare) și lipsa echipamentelor necesare pentru demararea diferitelor evenimente în aer liber</p> <p>↓ în regiune este caracteristic turismul de tranzit din cauza nivelului scăzut al managementului birourilor turistice și a lipsei valorificării potențialului turistic (colecții etnografice locale care nu sunt</p>

	<p>expuse; băile balneare comunitare, ruinele cetăților de odinioară lăsate în paragină; cărări și popasuri turistice neglijate, accesibilitate îngreunată a atracțiilor naturale)</p> <p>↓ problemele sociale sunt mai accentuate în regiune din cauza salariilor mici și a lipsei instituțiilor sociale (centre de zi, cantină socială, vase comunitare)</p> <p>↓ parcoul de mașini și de echipamente a pompierilor este învechită</p> <p>↓ - lipsa mijloacelor de transport public, mai ales în localitățile cu populație redusă sau în cazul localităților izolate</p>
	ECONOMIE
<p>↑ - fermierii din teritoriu produc materii prime agroalimentare variate și de calitate datorită posibilităților date de biodiversitatea înaltă, tradițiile seculare în creșterea animalelor și efectivului mare de bovine și ovine; au apărut diversificații în domeniul creșterii animalelor, astfel unii s-au specializat în domeniul producției de carne, iar ceilalți în cel al laptei</p> <p>↑ - avem câteva produse locale de calitate premium (plantele medicinale din Avrămești, brânza artizanală din Merești, gemuri și sucuri din Chinușu, grădina de lavandă din Cechești)</p> <p>↑ - avem resurse umane calificate în domeniul meșteșugăritului și a artizanatului</p> <p>↑ - organizațiile fermierilor sunt bunele exemple în reprezentarea intereselor comunitare, iar compoziția lor sunt structuri specifice ale gestiunii averii comune, care au cea mai mare putere economică privată în regiune</p> <p>↑ - lipsa industriei mari</p>	<p>↓ - nu există abator/ punct de sacrificare în regiune ceea ce atrage după sine lipsa prelucrării și valorificării cărnii</p> <p>↓ - lipsa prelucrării legumelor și a valorificării acestora</p> <p>↓ - parcoul de mașini și utilaje agricole la nivelul exploatațiilor agricole este destul de uzată ceea ce atrage după sine scăderea competitivității agricole</p> <p>↓ - în multe cazuri averea economică și cunoștințele respectiv motivatația administratorului averii nu sunt în armonie</p> <p>↓ - lipsa cunoștințelor profesionale economice, spiritului corespunzător de agricultor și lipsurile în gestionarea peisajului sunt obstacole în dezvoltarea agriculturii</p> <p>↓ - uneori locuitorii au pagube serioase din cauza stocurilor sărăcăcioase de ape sau datorită gospodăririi necorespunzătoare a acestora</p> <p>↓ - produsele locale de calitate ajung în planul al doilea față de produsele de import, de calitate mai slabă, datorită culturii de consum dominat de preț</p> <p>↓ - 54% din populația activă a teritoriului lucrează în agricultură</p>
	ORGANIZAREA INSTITUȚIONALĂ ȘI SOCIALĂ
<p>↑ - există 81 de organizații non-guvernamentale - asociații și fundații de</p>	<p>↓ - lipsa echipamentelor (porturi populare, instrumente populare, tehnică de sonorizare și de iluminat, dotări tehnice</p>

<p>cultură, tineret, sport, sociale, de pompieri voluntari, etc.</p> <p>↑ - există grupuri comunitare care funcționează pe lângă biserici, cu o vastă activitate comunitară</p> <p>↑ - viață comunitară și culturală intensă (transmiterea dansului popular, tabere de dansuri populare, coruri religioase, asociații de fanfare, mișcări husare, grupuri de actori amatori, grupuri de lucru manual) din punct de vedere organizatoric este dominată de ONG-uri</p> <p>↑ - evenimente de promovare și de valorificare a tradițiilor, care pot fi incluse și în ofertele turistice (sărbătoarea Reginei de Rusalii la Șiclod, Lăsata secului la Lueta, Festivalul Pălăriei de paie la Crișeni, Festivalul „Juhé” la Porumbeni Mari, Festivalul Castanelor la Crăciunel, Procesiunea împotriva grindinei la Dîrju)</p> <p>↑ - meșteșuguri tradiționale existente și practicate: cioplitorul în lemn, pictatul de mobilă, țesutul, brodatul, împletitorul nuielii, prelucratul pielii, fierăritul, etc.)</p> <p>↑ - grupuri folclorice: ansambluri de dansuri populare Forgórózsa, Kákvirág și Romani Jag; grupul de baranta din Eliseni; taraful de lăutari din Eliseni și din Aldea.</p>	<p>pentru funcționare, mobilier necesar pentru desfășurarea activităților) a grupurilor și asociațiilor amatori limitează organizarea diferitelor programe culturale, comunitare</p> <p>↓ - lipsa programelor recreative pentru diferitele vârste (copii, tineri, vârstnici); pe de altă parte existența programelor unilaterale, care duc la divizarea vieții comunitare</p> <p>↓ - în ofertele turistice nu sunt incluse valorile locale, istorice, culturale și cele naturale</p> <p>↓ - nivel scăzut în organizațiile mici a dezvoltării organizaționale - atragere de fonduri, planificare strategică, promovare, etc.</p> <p>↓ - număr mic de angajați în sectorul ONG</p>
SOCIETATE-POPULAȚIE	
<p>↑ - în satele catolice numărul nașterilor este mai ridicat</p> <p>↑ - construirea unor imobile pentru tineri, sunt exemple bune de urmat</p> <p>↑ - în cadrul organizației Caritas în toată regiunea funcționează serviciile de îngrijire la domiciliu</p> <p>↑ - există în comunități cunoștiințe tradiționale, locale</p>	<p>↓ - în comunitățile a apărut o schimbare semnificativă a valorilor. A scăzut controlul comunitar, decalajele comunitare între generații s-a adâncit, ajutarea reciprocă nu mai este caracteristică, toate acestea duc la necesitatea inițierii diferitelor servicii sociale (sunt mulți vârstnici, care trăiesc singur)</p> <p>↓ - este caracteristică creșterea populației marginalizate</p> <p>↓ - pregătirea profesională este slabă, lipsesc grădinițele cu program prelungit și creșele, astfel mamele nu pot să se angajeze</p> <p>↓ - starea de sănătate a locuitorilor se degradează încontinuu datorită</p>

	<p>restrângerilor în sfera serviciilor de sănătate (în puține localități sunt cabinete stomatologice, echipamentul cabinetelor medicale este învechită și prezintă mari lipsuri) și inexistența examenelor medicale de prevenție</p> <p>↓ - creșterea distanței între diferențele străvechi ale societății</p> <p>↓ - angajamentul pentru mai mulți copii este mai crescut în familiile cu stare socială defavorabilă</p> <p>↓ - mod de viață nesănătos</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
ECONOMIE	
<ul style="list-style-type: none"> ✗ biodiversitatea înaltă și de structură mozaică a peisajului (plante, animale ocrotite, izvoare de ape sărate, arii protejate: Lacul Rak, Creasta Rez, Peștera Merești, Cheile Vârghișului, Mlaștina Dumbrava Harghitei, Poiana de narcisă de la Ocland, Ulieș, Lueta, calul Firtuș, Muntele evreiesc) ✗ cursuri de calificare și oportunități de transfer de informații (cunoașterea bunelor exemple în țară și în străinătate) ✗ - tehnici de utilizare a resurselor regenerabile 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ lipsa cărților funciare și procesul îngreunat al obținerii acestora ✗ prețul scăzut de cumpărare al cărnii și al laptei de la producători ✗ lipsa cursurilor de formare centrate pe practică și prezența cursurilor de cantitate și nu de calitate, duc la scăderea sau lipsa cunoștințelor de specialitate ✗ schimbarea rapidă a legislației juridice și financiare, respectiv atitudinea rigidă a funcționarilor
TERITORIU-INFRASTRUCTURĂ	
<ul style="list-style-type: none"> ✗ - prin componențe - datorită subvențiilor - ajung sume însemnante în bugetele comunitare ✗ - varietatea surselor de finanțare 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ - în timpul verii, în anumite teritorii, lipsa apei înseamnă o amenințare serioasă ✗ - sistemul îngreunat de autorizare, procedurile de achiziții publice complexe ✗ - bugetul alocat comunelor este împărțit după numărul locuitorilor și nu este în concordanță și cu teritoriul acoperit de acesta ✗ - localitățile sub 2000 de locuitori nu au acces la fonduri de investiții infrastructurale
ORGANIZAREA INSTITUȚIONALĂ ȘI SOCIALĂ	
<ul style="list-style-type: none"> ✗ - exemple bune aduse prin intermediul angajaților în străinătate ✗ - existența posibilității de a acumula experiențe prin intermediul activității de voluntariat ✗ - programe de schimburi culturale 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ caracterul negativ al mass-mediei ✗ - exemple negative provenite din angajații în străinătate ✗ - emigrarea, îmbătrânirea, respectiv săracirea populației

SOCIETATE-POPULAȚIE	
<ul style="list-style-type: none"> ✗ - stabilirea de contacte este mult mai ușoară prin mijloacele de comunicare ✗ - programe de sprijinire a educației ✗ - viața rurală devine atractivă pentru intelecuali ✗ - satele îmbătrâname pot deveni sate turistice 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ - seducția stilului de viață din orașele mari ✗ - caracterul negativ al platformelor digitale au efecte distrugătoare asupra vieții comunitare ✗ - creșterea ajutorului social duce la extinderea populației marginalizate

Pe baza informațiilor acumulate prin intermediul consultărilor și a activității de animare, respectiv pe baza analizei diagnostice și al analizei SWOT putem formula următoarele concluzii generale asupra teritoriului:

- 1. Este necesară dezvoltarea agriculturii prin reînnoirea parcoului de mașini și utilaje, respectiv prin asigurarea procesării materiilor prime agricole.**
- 2. Există produse locale de calitate premium și există anumite exemple în teritoriu și în zonă în domeniul prelucrării.**
- 3. Numărul ridicat al grupurilor marginalizate accentuează introducerea unor servicii sociale.**
- 4. Situația precară a spațiilor publice și comunitare interne/externe.**
- 5. Foarte mulți tineri aleg drumul învățăturii și după terminarea acestora o mare parte dintre ei nu se reîntoarc în regiune.**
- 6. Majoritatea populației lucrează în agricultură, suprafețele agricole sunt la limita solicitării, este nevoie de diversificarea vieții economice.**
- 7. Viața comunitară și culturală este activată mai ales de ONG-uri, care au posibilități reduse.**
- 8. Potențialul turistic al teritoriului nu este valorificat și este caracteristică utilizarea scăzută a capacitaților de cazare.**

Capitolul IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

Pe baza analizelor efectuate, SDL-ul parteneriatului Homoród-Küküllő LEADER are trei obiective bine definite:

- I. Dezvoltarea spațiilor și a vieții comunitare rurale**
- II. Dezvoltarea unei economii incluzive și sustenabile**
- III. Atragerea tinerilor în mediul rural**

Pe baza acestor obiective și a rezultatelor analizelor am stabilit cinci priorități în dezvoltarea teritoriului:

1. Creșterea atractivării vieții rurale prin dezvoltarea, modernizarea spațiilor comunitare, prin activarea vieții participative ale locuitorilor și prin întărirea sferei civile
2. Dezvoltarea proceselor privind prelucrarea materiilor prime agricole, prin înființarea unor puncte de sacrificare și procesare și prin inițierea unor rețele de valorificare
3. Crearea unui mediu favorabil pentru înființarea și dezvoltarea activităților nonagricole
4. Atragerea tinerilor în mediul rural prin crearea unui ambient favorabil înființării diferitelor activități economice
5. Dezvoltarea unei agriculturi eficiente, capabilă să interacționeze sensibil cu mediul înconjurător

ACESTE PRIORITĂȚI VOR FI REALIZATE PRIN INTREMEIDIUL A ȘASE MĂSURI BINE DEFINITE:

- M1 - Îmbunătățirea calității vieții rurale**
- M2 - Îmbunătățirea vieții culturale, comunitare și turistice prin achiziționarea de dotări și echipamente pentru sfera civilă**
- M3 - Procesarea și valorificarea produselor agricole**
- M4 - Înființarea și dezvoltarea industriei ușoare, a serviciilor, a artizanatului și a meșteșugăritului**
- M5 - Eficientizarea agriculturii**
- M6 - Start-up în domeniul non-agricol**

În ceea ce privește corelarea acestor obiective și priorități cu cele ale dezvoltării rurale prevăzute de Reg. (UE) nr. 1305/2013 se poate observa că obiectivul „Favorizarea competitivității agriculturii” este țintit prin două măsuri M5 (Eficientizarea agriculturii) și M3 (Procesarea și valorificarea produselor agricole), vizând prioritățile UE P2 (Creșterea

viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor) și P3 (Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură). Putem spune că prin complementaritatea celor două măsuri promovarea procesării și valorificării directe sau prin intermediul unui lanțului alimentar scurt este și mai accentuat în SDL-ul teritoriului nostru. În ceea ce privește domeniile de intervenție, M3 și M5 acoperă domeniul de intervenție 3A (Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și în special reînnoirii generațiilor), iar M5 se adresează și domeniului de intervenție 2A (Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole).

Tot prin intermediul măsurii M5, în cadrul căruia sunt finanțate investițiile vizând reutilizarea deșeurilor și reziduurilor agricole, SDL-ul vine în susținerea obiectivului „*Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice*”, prin prisma priorității P5 (Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranzitiei către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic), iar domeniul de intervenție este 5C (Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul biochimiei).

Se spune, de regulă, că programul LEADER se axează accentuat pe realizarea obiectivului de dezvoltare rurală UE „*Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă*”. Astfel în SDL-ul nostru acest obiectiv este vizat prin intermediul priorității P6 (Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale), la realizarea căruia vin patru măsuri din cele șase existente ale SDL-lui nostru: M1, M2, M4, M6. Astfel măsurile M4 (Înființarea și dezvoltarea industriei ușoare, a serviciilor, a artizanatului și a meșteșugăritului) și M6 (Start-up în domeniul nonagricol) se adresează domeniului de intervenție 6A (Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă). Măsurile M1 (Îmbunătățirea calității vieții rurale), M2 (Îmbunătățirea vieții culturale, comunitare și turistice prin achiziționarea de dotări și echipamente pentru asociatii) și M4 (Înființarea și dezvoltarea industriei ușoare, a serviciilor, a artizanatului și a meșteșugăritului) contribuie la realizarea obiectivului prin prioritatea P6 prin intermediul domeniului de intervenție 6B (Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale).

Putem constata că întregul SDL al parteneriatului LEADER Homordód-Küküllő se corelează cu reglementările incluse în Reg. (UE) nr. 1305/2013, astfel toate cele șase măsuri prevăzute sunt corelate și corespund unei obiective de dezvoltare rurală, țintind o prioritate anume și vizând domenii de intervenții bine stabilite.

În tabelul de mai jos se poate observa și grafic această corelare, precum și indicatorii de rezultate, pe baza cărora poate fi urmărită pe parcursul implementării nivelul de realizare a obiectivelor și priorităților propuse la nivelul fiecărui teritoriu de intervenție nominalizat.

Obiective de dezvoltare rurală	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultate
Favorizarea competitivității agriculturii	P2	2A	M5	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți min. 2 <i>Numărul de grupări colective sprijinite min. 1</i> <i>Numărul de forme associative/grupări colective sprijinate min. 1</i> <i>Numărul exploatațiilor deserviți vizăți din teritoriu min. 10</i>
			M3	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la piețele locale min. 3 <i>Numărul locurilor de muncă păstrate/create min. 3</i>
			M5	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la piețele locale min. 3
Asigurarea gestionării durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice	P5	5C	M5	Totalul investițiilor în domeniul furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare în scopul bioeconomiei min. 1
Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă	P6	6A	M4	Locuri de muncă create/păstrate min. 5
			M6	Locuri de muncă create min. 4
		6B	M1	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite min. 10.000 locuitori <i>Numărul comunelor sprijinate min. 8</i> <i>Numărul întreprinderilor, asociațiilor care beneficiază de infrastructura îmbunătățită min. 10</i>
			M2	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite min. 1.000 locuitori <i>Numărul ONG-urilor care beneficiază de infrastructura îmbunătățită min. 7</i>
			M4	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite min. 300 locuitori

Capitolul V. -Prezentarea măsurilor

Măsura 1 - Îmbunătățirea calității vieții rurale

Denumirea măsurii	Îmbunătățirea calității vieții rurale
Codul măsurii	M1/6B
Tipul măsurii	INVESTIȚII
1. Descrierea generală a măsurii	
1.1 Justificare.Corelare cu analiza SWOT	<p>Măsura va contribui la îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente; îmbunătățirea infrastructurii la scară mică (inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei, epurizarea apei uzate prin metode inovative, promovarea utilizării eficiente a resurselor naturale și a deșeurilor) și investiții de uz public în informarea turiștilor în infrastructura turistică la scară mică. Măsură vizează satisfacerea unor nevoi ale comunității locale, dezvoltarea socio-economică a teritoriului, precum și crearea unor noi locuri de muncă.</p> <p>Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural este indispensabil legată de existența unei infrastructuri rurale, existența și accesibilitatea serviciilor de bază, inclusiv a celor de agrement, social, socio-medical, comunitar și cultural (inclusiv ocrotirea și promovarea patrimoniului cultural). Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de agrement, social, socio-medical și cultural reprezintă o cerință esențială pentru creșterea calității vieții și care pot conduce la o incluziune socială, inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare a zonelor rurale. Disparitatea socială reprezintă o problemă semnificativă, din moment ce conform analizei diagnostice 23,4% din populația teritoriului este de etnie romă, care alcătuiesc o grupare marginalizată semnificativă, astfel centrele sociale care au ca beneficiari grupuri marginalizate sunt favorizate în cadrul criteriilor de selecție.</p>
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013	b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice c.) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiei comunității rurale inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă
1.3. Obiectivul specific local al măsurii	- îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor prin amenajarea spațiilor publice locale interne și externe (de ex.

	<p>cămine culturale, biserici etc; respectiv parcuri, terenuri de joc, piețe de valorificare a produselor locale, etc.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea serviciilor publice locale prin dotarea lor cu echipamente necesare; - îmbunătățirea siguranței publice prin înființarea unor infrastructuri comunitare mici inovative, unele chiar cu caracter demonstrativ - îmbunătățirea infrastructurii de agrement și turistic de uz public - Înființarea și dezvoltarea centrelor comunitare multifuncționale și/sau sociale - promovarea patrimoniului cultural local
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale
1.5. Contribuția la Prioritățile SDL (locale)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Creșterea atractivității vieții rurale prin dezvoltarea, modernizarea spațiilor comunitare, prin activarea vieții participative a locuitorilor și prin întărirea sferei civile 4. Atragerea tinerilor în mediul rural prin crearea unui ambient favorabil înființării diferitelor activități economice agricole și non-agricole
1.6. Măsura corespunde obiectivelor art. ... din Reg.(UE) nr.1305/2013	art. 20 , alin. 1, punctul b., d., g. <u>f</u>
1.7 Contribuția la domeniile de intervenție	6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale
1.8 Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	<p>Caracterul inovativ al acestei măsuri îl constituie investițiile în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei, epurizarea apei uzate prin metode inovative, promovarea utilizării eficiente a resurselor naturale și a deșeurilor prin investiții demonstrative. Toate acestea constituie elemente de protecție a mediului.</p> <p>Un alt element inovativ îl constituie centrele multifuncționale care iau naștere prin schimbarea funcției a unor clădiri vechi neutilizate și oferă o multitudine de servicii sociale, comunitare, educaționale și de îngrijire a sănătății.</p>

	Includerea investițiilor în domeniul patrimoniului cultural de interes local.
1.9 Complementaritate cu alte măsuri din SDL	<p>Măsura 4: Înființarea și dezvoltarea industriei ușoare, a serviciilor, a artizanatului și a meșteșugăritului - în cadrul centrele multifuncționale/sociale se asigură complementaritatea prin asigurarea spațiilor necesare înființării și dezvoltării unor servicii. Totodată prin epurizarea apei uzate prin metode inovative se asigură condițiile de bază pentru inițierea unor IMM-uri specifice.</p> <p>Măsura 3: Eficientizarea agriculturii și procesarea și valorificarea produselor agricole prin epurizarea apei uzate prin metode inovative se asigură condițiile de bază pentru inițierea acestor proiecte.</p> <p>Măsura 2: Îmbunătățirea vieții culturale, comunitare și turistice prin achiziționarea de dotări și echipamente - prin această complementaritate se asigură partea de soft al infrastructurilor prin involvarea activității ONG-urilor</p>
1.10 Sinergia cu alte măsuri din SDL	<p>Măsura 4: Înființarea și dezvoltarea industriei ușoare, a serviciilor, a artizanatului și a meșteșugăritului - în cadrul serviciilor turistice investițiile în domeniul moștenirii culturale locale, a spațiilor recreative publice, respectiv cele privind investițiile în spații publice contribuie sinergic la dezvoltarea turismului local.</p>

2. Valoarea adăugată a măsurii

La proiectarea investițiilor cu construcții se impune luarea în considerare a caracteristicilor arhitecturale, de structură urbanistică și de peisaj. Se pune un mare accent la eficientizarea energetică a investițiilor prin utilizarea de energie regenerabilă, acesta fiind un criteriu de selecție.

Proiectele care au un impact micro-regional vor primi punctaj mai mare și beneficiarul poate obține plafonul maxim al ajutorului public nerambursabil.

3. Trimitere la alte acte legislative

Legea nr. 215/2001

Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013, OG 43/1997, Legea 422/2001, Legea 489/2006, Legea 1/2011

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți	<p>Entități publice</p> <ul style="list-style-type: none"> • autorități publice locale • culte <p>Societatea civilă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ONG-uri cu acreditare în domeniul social
4.2. Beneficiari indirecti	<p>Entități private:</p> <ul style="list-style-type: none"> • întreprinderile înființate și/sau dezvoltate în teritoriu <p>Societatea civilă:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ONG-uri din teritoriu <p>Grupuri marginalizate în special minoritatea romă</p>
5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)	
Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv	
Plăți în avans, cu condiția constiutuirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013	
6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile	
<p>Acțiuni eligibile:</p> <ul style="list-style-type: none"> Înființarea, amenajarea spațiilor publice și de agrement pentru populația rurală Înființarea/dezvoltarea și dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale Înființarea și/sau extinderea rețelei publice de iluminat Achiziționarea utilajelor, echipamentelor pentru serviciile publice locale în cadrul primăriilor ~~Înființarea, modernizarea și/sau dotarea infrastructurii de agrement și turistic de uz public conform specificului local~~ Înființarea, amenajarea și dotarea centrelor sociale/multifuncționale/comunitare/educaționale Ocrotirea patrimoniului cultural local prin renovare/reabilitare/intreținere/restaurare/modernizare și promovare Ocrotirea patrimoniului cultural local prin achiziționare (ex. porturi populare, instrumente tradiționale, etc.) Investițiile în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei, epurizarea apei uzate prin metode inovative, promovarea utilizării eficiente a resurselor naturale și a deșeurilor prin investiții demonstrative ~~Investițiile în soluții publice de e-guvernare: crearea de aplicații IT, soluții de guvernare online, digitalizare, etc.~~ Investițiile în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în echipamente pentru siguranța populației Investițiile în echipamente hardware, software, inclusiv instalare și montaj 	
<p>Acțiuni neeligibile:</p> <ul style="list-style-type: none"> achiziționarea de echipamente și utilaje second hand achiziționarea de clădiri și terenuri construcția și modernizarea locuinței și a sediilor sociale cheltuieli efectuate înaintea semnării contractului dobânzi, comisioane taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare 	
7. Condiții de eligibilitate	
<ul style="list-style-type: none"> Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; 	

- Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;
- Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;
- Investiția să se realizeze în teritoriul LEADER;

8. Criterii de selecție

- Proiecte cu impact micro-regional;
- Exploatarea resurselor de energie regenerabilă;
- Crearea de noi locuri de muncă;
- Proiecte combinate cu măsura din POCU pentru infrastructura socială;
- Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;
- Păstrarea aspectului arhitectural zonal
- grup țintă minorități locale (în special minoritatea romă) și grupuri marginalizate
- în cazul proiectelor care vizează sau tind spre turism amplasarea proiectului în zone cu potențial turistic ridicat
- Solicitanții cu capacitate de implementare a proiectelor depuse la GAL

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

9.1. Justificare

La stabilirea quantumului sprijinului am avut în vedere aspectul dacă un proiect deservește mai multe UAT-uri (cel puțin 3 UAT-uri) din teritoriu, beneficiarul poate obține plafonul maxim al ajutorului public nerambursabil.

9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului:

Intensitatea sprijinului va fi de:

- 100% pentru investiții negeneratoare de venit
- 100% pentru investiții generatoare de venit cu utilitate publică
- 90% pentru investiții generatoare de venit pentru cheltuielile eligibile din proiect.

Valoarea sprijinului nerambursabil poate fi cuprinsă între 5.000 - 200.000 Euro

10. Indicatori de monitorizare

- Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite **min. 10.000 locuitori**
- Numărul comunelor sprijinite **min. 8**
- Numărul întreprinderilor, asociațiilor care beneficiază de infrastructura îmbunătățită **min. 10**
- Cheltuială publică totală **700.000 euro**

Caracterul **inovativ** al acestei măsuri îl constituie investițiile în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei, epurizarea apei uzate prin metode

inovative, promovarea utilizării eficiente a resurselor naturale și a deșeurilor prin investiții demonstrative. Toate acestea constituie elemente de **protecție a mediului**.

Un alt element inovativ îl constituie centrele multifuncționale care iau naștere prin schimbarea funcției a unor clădiri vechi neutilizate și oferă o multitudine de servicii sociale, comunitare, educaționale și de îngrijire a sănătății.

Includerea investițiilor în domeniul patrimoniului cultural de interes local.

Măsura 2 - Îmbunătățirea vieții culturale, comunitare și turistice prin achiziționarea de dotări și echipamente pentru asociații

Denumirea măsurii	Îmbunătățirea vieții culturale, comunitare și turistice prin achiziționarea de dotări și echipamente pentru asociații
Codul măsurii	M2/6B
Tipul măsurii	INVESTIȚII
1. Descrierea generală a măsurii	
1.1 Justificare.Corelare cu analiza SWOT	Organizațiile societății civile contribuie la dezvoltarea activităților culturale, sociale, de sport și de tineret, completând activitatea autorităților locale. Sprijinirea acestora, creșterea responsabilității lor în rezolvarea problemelor locale și în dezvoltarea comunității rurale este foarte importantă în privința incluziunii sociale și a prevenirii depopulației zonelor rurale. Organizațiile societății civile sunt motorul dezvoltării comunității rurale în colaborare cu autoritățile locale. Nivelul de activitate a societății civile face referire la faptul că populația locală are voința de a influența formarea condițiilor proprii de viață. Implicarea ONG-urilor în dezvoltarea mediului rural va contribui la realizarea unei dezvoltări dinamice. Disparitatea socială reprezintă o problemă semnificativă, din moment ce conform analizei diagnostic 23,4% din populația teritoriului este de etnie romă, care alcătuiesc o grupare marginalizată semnificativă, astfel în criteriile de selecție apare o discriminare pozitivă în acest sens.
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013	b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice c.) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și a comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă
1.3. Obiectivul specific local al măsurii	<ul style="list-style-type: none"> • consolidarea societății civile • participarea activă a societății civile în dezvoltarea comunității • implicarea societății civile în dezvoltarea echilibrată a mediului rural • crearea și consolidarea capacităților pentru dezvoltarea durabilă a comunității rurale • creșterea numărului de locuitori din zonele rurale care beneficiază de servicii îmbunătățite

	<ul style="list-style-type: none"> • diversificarea domeniului de agrement comunitar - cultură, sport, turism
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	P6-promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale
1.5. Contribuția la Prioritățile SDL (locale)	<p>1. Creșterea atraktivității vietii rurale prin dezvoltarea, modernizarea spațiilor comunitare, prin activarea vietii participative a locuitorilor și prin întărirea sferei civile</p> <p>4. Atragerea tinerilor în mediul rural prin crearea unui ambient favorabil înființării diferitelor activități economice agricole și non-agricole</p>
1.6. Masura corespunde obiectivelor art. .... din Reg.(UE) nr.1305/2013	art. 20 (d)
1.7 Contribuția la domeniile de intervenție	6 B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale
1.8 Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	<p>Măsura contribuie la înovare prin faptul că pentru ONG-uri la nivel național nu sunt accesibile fonduri la scară mică și care vizează dotarea strictă a acestora. Fiind vorba de ONG-uri mici, inițiate la nivelul localităților mici, sursele de venituri sunt foarte reduse, iar activitatea lor este foarte elocventă și benefică pentru comunitate. Totodată prin favorizarea ONG-urilor minorităților locale (rome), care nu pot accesa marile programe de integrare, aceștia au aici posibilitatea de a dezvolta dotările necesare activității.</p> <p>Ele cunosc specialitățile locale, se organizează prin tehnici participative; astfel implicarea lor în integrarea acestor comunități este foarte importantă.</p>
1.9 Complementaritate cu alte măsuri din SDL	Măsura 1: Îmbunătățirea calității vietii rurale - prin această complementaritate se asigură partea hard a infrastructurilor ce involvă activități ai ONG-urilor
1.10 Sinergia cu alte măsuri din SDL	Sinergia cu Măsura 1 vizând prioritatea - Creșterea atraktivității vietii rurale prin dezvoltarea, modernizarea spațiilor comunitare, prin activarea vietii participative a locuitorilor și prin întărirea sferei civile
2. Valoarea adăugată a măsurii	

Sprajinarea organizațiilor societății civile reprezintă o abordare integrată prin care organizațiile societăților civile pot induce dezvoltarea viabilă și sustenabilă a mediului rural.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare; Legea 489/2006

Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013 (art. 20, art. 35), Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți	<ul style="list-style-type: none"> - Societatea civilă: - ONG-uri definite conform legislației în vigoare în afara celor din domeniul agricol și forestier - ONG-uri care reprezintă interesele unei minorități locale - Entități publice: - unități de cult, conform legislației în vigoare
4.2. Beneficiarii indirecți	<ul style="list-style-type: none"> - Grupuri marginalizate în special minoritatea romă - întreprinderile locale - APL-uri

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. (CE) nr. 1305/2014.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

- Reabilitarea și/sau dotarea infrastructurii culturale ale organizațiilor societății civile
- Dotarea spațiilor de agrement cu interes local
- Dotarea spațiilor comunitare utilizate de ONG-uri/culte pentru asigurarea serviciilor locale de bază (asistență socială, programe pentru copii și tineri, programe de integrare pentru rromi, programe de instruire, programe de educație preventive, programe pentru persoane cu dizabilități, etc.)
- Construirea, reabilitarea și/sau dotarea unităților pentru situații de urgență

Acțiuni neeligibile:

- Acțiuni de construcții/modernizări/renovări
- Achiziționarea de echipamente și utilaje second hand
- achiziționarea de clădiri și terenuri
- construcția și modernizarea locuinței și a sediilor sociale
- cheltuieli efectuate înaintea semnării contractului
- dobânzi, comisioane
- taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare

7. Condiții de eligibilitate
<ul style="list-style-type: none"> • Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; • Solicitantul să nu fie în insolvență sau în incapacitate de plată; • Solicitantul să aibă sediul/punct de lucru numai pe teritoriul GAL • Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură; • Investiția să se realizeze în teritoriul GAL-ului • Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;
8. Criterii de selecție
<ul style="list-style-type: none"> • Experiența relevantă în domeniu • Grup țintă minorități locale (în special minoritatea romă) și grupuri marginalizate • În cazul proiectelor care vizează sau tind spre turism amplasarea proiectului în zone cu potențial turistic ridicat
9. Sume aplicabile și rata sprijinului
<p>9.1. Justificare</p> <p>La stabilirea quantumului sprijinului am avut în vedere aspectul, dacă un proiect deservește mai multe UAT-uri din teritoriu, beneficiarul poate obține plafonul maxim al ajutorului public nerambursabil.</p>
<p>9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului:</p> <p>Intensitatea sprijinului va fi de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% pentru investiții negeneratoare de venit <p>Valoarea maximă a sprijinului public nerambursabil este de 50.000 Euro</p>
10. Indicatori de monitorizare
<ul style="list-style-type: none"> • Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite min. 1.000 locuitori • Numărul ONG-urilor care beneficiază de infrastructura îmbunătățită min. 7 • Cheltuială publică totală 100.000 euro

Măsura 3 - Procesarea și valorificarea produselor agricole

Denumirea măsurii	Procesarea și valorificarea produselor agricole
Codul măsurii	M 3/3A, 2A, 6A
Tipul măsurii	Investiții
Descrierea generală a măsurii	
1.1. Justificare. Corelare cu analiza SWOT	<p>Teritoriul acoperit de GAL este 100% rural, iar ramura de bază a economiei teritoriului îl constituie agricultura: numărul mare de animale (efectivul de animale: bovine 19.283 capete, bupaline 130 capete, ovine și caprine 82.066 capete, porcine 5.296 capete și 4.290 stupi de albine) și de teritorii agricole (82426 ha) predispun teritoriul la o valorificare ridicată a produselor agricole. Datorită faptului, că în teritoriu nu există niciun punct de sacrificare, nemaivorbind de inexistența unităților de procesare a cărnii, iar în domeniul lactatelor există câteva inițiative. În cadrul consultărilor, agricultorii și-au manifestat nemulțumirile privind valorificarea produselor agricole primare deoarece ei constituie ultima verigă a lanțului de valorificare, astfel prețul este dictat de piață și de sistem.</p>
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg (UE) 1305/2013	4C - obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.
1.3. Obiectivul specific local al măsurii	<ul style="list-style-type: none"> • transformarea materiei agricole prime din teritoriul GAL în produse finite agro-alimentare • promovarea și valorificarea produselor agroalimentare produse pe teritoriul GAL (produse locale: materie primă- și procesare locală) existente și nou create • asigurarea spațiilor de depozitare pentru materii prime și produse agroalimentare finite • asigurarea posibilității creării lanțurilor alimentare scurte • asigurarea mediului favorabil autorizat pentru producătorii individuali pentru a dezvolta produse agroalimentare certificate
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013	P3 - promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură
1.5. Contribuția la Prioritățile SDL (locale)	2. Dezvoltarea proceselor privind prelucrarea materiilor prime agricole prin transfer de cunoștiințe, înființarea unor puncte de procesare și construcția unor rețele de valorificare

	4. Atragerea tinerilor în mediul rural prin crearea unui ambient favorabil înființării diferitelor activități economice agricole și non-agricole
1.6. Măsura corespunde obiectivelor art. .... din Reg. (UE) nr. 1305/2013	Art. 17 1/b)
1.7. Contribuția la domeniile de intervenție	<p>3A - Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, a grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale</p> <p>2A - îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole;</p> <p>6A - facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă;</p>
1.8. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013	<p>Inovare - prin implementarea acestei măsuri vor apărea pe piața locală: produse noi, inexistente până acum; flux tehnologic inovativ în domeniul procesării pe teritoriul GAL-ului.</p> <p>Mediu și climă - datorită tehnologiei inovative de ultimă generație se va realiza utilizarea eficientă a apei și a energiei; totodată datorită colectării și neutralizării conform normelor sanitat-veterinare și de mediu a deșeurilor de origine animală reduce emisia de carbon;</p>
1.9. Complementaritate cu alte măsuri din SDL	<p>Măsura 1: Îmbunătățirea calității vieții comunitare rurale - prin intermediul beneficiarilor indirecți care pot fi beneficiari direcți ai acestei măsuri</p> <p>Măsura 4: Înființarea și dezvoltarea industriei ușoare, a serviciilor, a artizanatului și a meșteșugăritului - prin intermediul produsului secundar (de exemplu prelucrarea pielii)</p> <p>Măsura 5: Eficientizarea agriculturii - prin realizarea și valorificarea produselor agroalimentare</p>
1.10. Sinergia cu alte măsuri din SDL	<p>Măsura 1: Îmbunătățirea calității vieții comunitare rurale - prin intermediul acestei sinergii calitatea vieții se va îmbunătății pe mai multe niveluri: producătorul va avea venit în plus prin produsul vândut, centrul de zi va avea produs local proaspăt și de calitate, beneficiarii indirecți</p>

	<p>reprezentând populația GAL vor avea produse de calitate care este favorabil pentru un stil de viață sănătos.</p> <p>Măsura 5: Eficientizarea agriculturii - prin intermediul sinergiei celor două măsuri se va asigura o producție agricolă mai stabilă și un teritoriu mai competitiv</p>
2. Valoarea adăugată a măsurii	
Datorită faptului că beneficiarii primordiali ai acestei măsuri sunt forme juridice asociative care membrilor săi și a altor exploatații agricole asigură servicii de procesare, poate conduce la apariția mai multor produse agroalimentare.	
3. Trimitere la acte legislative	
REG. CE NR. 882/2004, REG UE 852, 853, 854/2004, REG UE 1151/2012, REG de punere în aplicare UE nr. 668/2014, ORDIN 111/2008, ORDIN 57/2010, ORDIN 10/2008, ORDIN 119/2014, LEGEA 1/2005, LEGEA 566/2004, LEGEA 44/2008, OUG 26/2000, LEGEA 1/2000, LEGEA 31/1990, RECOMANDAREA 2003/361/CE, REG UE 1305/2013, REG UE 1303/2013, Legea 346/2004	
4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)	
4.1. Beneficiari direcți	<p>Entități private (înregisterate cu sediul social - inclusiv punct de lucru - în teritoriul GAL):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Persoana fizică autorizată • Intreprinderi individuale • Intreprinderi familiale • Societate cu răspundere limitată - SRL • Cooperative agricole • Societăți cooperative • Grup de producători <p>Societăți civile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Compozessorate • ONG-uri
4.2. Beneficiari indirecti	<p>Exploatații agricole din teritoriu Exploatațiile agricole de tip A din teritoriu Ferme din teritoriu Producători agricoli individuali din teritoriu</p>
5. Tip de sprijin	
Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv Plăți în avans, cu condiția constituuirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013	
6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile	
<p>Acțiuni eligibile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lucrări de construcții, renovare și extindere • achiziționarea de echipamente și utilaje specifice noi și montarea acestora • achiziționarea de mijloace de transport specializate în scopul comercializării/prelucrării produselor • Achiziționarea sau construirea unui abator/punct de sacrificare/punct de procesare fix/mobil prefabricat pentru bovine/porcine/ovine/caprini 	

- Construirea de unități de procesare pentru lapte/carne/legume/fructe/cereale/plante medicinale și aromatice/fructe de pădure/produse apicole/ciuperci
- Modernizarea unităților de procesare lapte/carne/legume/fructe/cereale/plante medicinale și aromatice/fructe de pădure/produse apicole/ciuperci
- Construirea de spații de depozitare pentru lapte/carne/legume/fructe/cereale/plante medicinale și aromatice/fructe de pădure/produse apicole/ciuperci
- Acțiuni de promovare și marketing
- Achiziționarea de tehnologii, know-how, patente și licențe, brevete, software specializate

Acțiuni neeligibile:

- Achiziționarea de echipamente și utilaje second hand
- achiziționarea de clădiri și terenuri
- construcția și modernizarea locuinței și a sediilor sociale
- cheltuieli efectuate înaintea semnării contractului
- dobânzi, comisioane
- taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare
- achiziționarea de terenuri construite și neconstruite

7. Condiții de eligibilitate

Condiții de eligibilitate generale:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili.
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile/operațiunile eligibile prevăzute în măsură;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza prezentării documentației tehnico-economice.
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de asigurare a cofinanțării investiției.
- Solicitantul nu trebuie să fie în dificultate, în conformitate cu legislația în vigoare (prezentată în secțiunea Trimitere la alte acte legislative).
- Investiția va respecta prevederile legislației naționale și europene privind normele de siguranță alimentară, sănătate publică și sanitar veterinar
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare (prezentată în capitolul 8.1 al PNDR);
- Sprijinul va fi limitat la investiții în procesarea produselor agricole incluse în lista cuprinsă în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene în scopul obținerii de produse Anexa I și non-Anexa I.

Condiții de eligibilitate specifice:

- majoritatea produselor realizate să intre în circuitul alimentar al teritoriului GAL, prin angajament
- investiția trebuie realizată doar pe teritoriul GAL

- mijloacele de transport specialize in scopul comercializării produselor pot fi folosite și în afara teritoriului GAL, cu condiția ca produsele comercializate în totalitate să aibă proveniența din teritoriul GAL

8. Criterii de selecție

- formele asociative/colective în cazul punctelor de sacrificare
- număr de locuri de muncă create
- numărul exploatațiilor deserviți vizavi din teritoriu

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

9.1. Justificare

La stabilirea ratei sprijinului s-a avut în vedere art. 17 (3) din REG UE 1305/2013, respectiv Anexa II din același document

9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului

Valoare sprijinului nerambursabil este între 5.000 - 200.000 euro

Intensitatea sprijinului este de 50% din valoarea cheltuielilor eligibile. Acesta poate fi majorată cu 20 puncte procentuale suplimentare, cu condiția ca rata maximă a sprijinului combinat să nu depășească 90 %.

10. Indicatori de monitorizare

- Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la piețele locale **min. 3**
- Numărul locurilor de muncă create **min. 2**
- Numărul locurilor de muncă păstrate **min. 1**
- Cheltuială publică totală **5000 euro**

11. Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

- Pe teritoriul GAL nu există nici un punct de sacrificare și de procesare a cărnii, nici în cazul prelucrării legumelor.
- Caracterul inovativ al măsurii constă în prioritatea acordată formelor asociative/colective și în special compoziției în cazul punctelor de sacrificare, care oferă servicii pentru un grup țintă mai numeros de exploatații agricole.

Măsura 4 - Înființarea și dezvoltarea industriei ușoare, a serviciilor, a artizanatului și a meșteșugăritului

Denumirea măsurii	Înființarea și dezvoltarea industriei ușoare, a serviciilor, a artizanatului și a meșteșugăritului
Codul măsurii	M4/6A, 6B
Tipul măsurii	Investiții
1. Descrierea generală a măsurii	
1.1 Justificare.Corelare cu analiza SWOT	Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din spațiul rural prin susținerea finanțieră a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole, fie pentru cei care înființează/modernizează și/sau dezvoltă întreprinderi. Măsura contribuie la: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la diversificarea economiei rurale, la creșterea veniturilor populației rurale și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale. Pe baza analizei diagnostic valoarea UVM al animalelor din teritoriu (27.619) comparat cu suprafața de pășune (25.600) teritoriul atinge limita maximă a acoperirii pășunilor cu animale, astfel diversificarea economiei locale non-agricole este foarte importantă.
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013	Art. 4 c) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.
1.3. Obiectivul specific local al măsurii	<ul style="list-style-type: none"> • Diversificarea economiei rurale, dezvoltarea economică a zonelor rurale și eradicarea sărăciei • Dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice • Crearea de locuri de muncă
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale
1.5. Contribuția la Prioritățile SDL (locale)	<p>3. Crearea unui mediu favorabil pentru înființarea și dezvoltarea activităților nonagricole</p> <p>4. Atragerea tinerilor în mediul rural prin crearea unui ambient favorabil înființării diferitelor activități economice agricole și non-agricole</p>

1.6. Măsura corespunde obiectivelor art. ... din Reg.(UE) nr.1305/2013	Art 19 1/b)
1.7 Contribuția la domeniile de intervenție	6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă 6B- Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale
1.8 Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	Inovare - Au prioritate în cadrul acestei măsuri persoanele cu vârstă de peste 40 de ani, cu experiență în domeniu și care nu au avut întreprindere proprie/nu au fost acționari la o întreprindere existentă, poate accesa finanțare pentru înființarea unei noi întreprinderi. Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea săraciei. Mediu și climă - datorită tehnologiei inovative de ultimă generație se va realiza utilizarea eficientă a energiei. În cadrul măsurii vor avea prioritate investițiile realizate din categoria celor „prietenoase cu mediul”, care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.
1.9 Complementaritate cu alte măsuri din SDL	Măsura 1: Îmbunătățirea calității vieții comunitare rurale - prin intermediul beneficiarilor indirecți care pot fi beneficiari direcți ai acestei măsuri Măsura 3: Procesarea și valorificarea produselor agricole - prin intermediul produsului secundar (de exemplu prelucrarea pielii) Măsura 5: Eficientizarea agriculturii - prin serviciile oferite (de ex. service auto cu profil agricol, restaurant specific local, etc.)
1.10 Sinergia cu alte măsuri din SDL	Măsura 1: Îmbunătățirea calității vieții comunitare rurale - prin intermediul acestei sinergii calitatea vieții se va îmbunătății pe mai multe niveluri: crearea unui mediu favorabil pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor non-agricole, spațiile comunitare reabilitate, serviciile existente și noi apărute în mediul rural contribuie sinergic la

	<p>ridicarea nivelului de trai al populației din teritoriul GAL.</p> <p>Măsura 6: Ambele măsuri contribuie sinergic la diversificarea economiei rurale non-agricole.</p>
2. Valoarea adăugată a măsurii	
Măsura contribuie la:	
<ul style="list-style-type: none"> • stimularea folosirii materiilor prime provenite din zona GAL • valorificarea patrimoniului cultural (simboluri, motive, tehnici, porturi populare) prin diversificarea serviciilor și produselor • dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how • crearea de noi locuri de muncă • ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent 	
3. Trimitere la alte acte legislative	
Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013, Recomandarea 2003/361/CE, OUG 44/2008, Legea 31/1990, Legea 15/1990, Legea 346/2004	
4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)	
4.1. Beneficiari direcți	<p>Entități private:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente/nou înființate din spațiul rural, care își propun activități non-agricole; • Întreprinderi sociale • Cooperative • Întreprinderi individuale • Întreprinderi familiale • Persoane fizice autorizate • Cabinet medical veterinar individual (în conformitate cu Legea 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar) • Cabinet medical individual (în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr 124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale) • Societăți comerciale conform legii 31/1990
4.2. Beneficiarii indirecți	Populația de pe teritoriul GAL
5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)	
<ul style="list-style-type: none"> • Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant • Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013 	
6.Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile	

Acțiuni eligibile specifice:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- Construcția, extinderea și/sau modernizarea spațiilor de agrement inclusiv în valoare de max. 20% din valoarea investiției structuri de primire turistică în valoare de max. 20% din valoarea investiției
- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- Achiziționarea mijloacelor de transport specializate
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci
- Înființarea de ateliere/cooperative meșteșugărești
- Înființarea/modernizarea/dotarea de activități de agrement recreative (trasee turistice; parcuri tematice și de aventuri, amenajări areale de echitație, amenajări rafturi și colțuri de prezentare a valorilor locale, centre închiriere echipamente sportive - biciclete, undite, etc;

Acțiuni neeligibile :

- Nu sunt eligibile utilaje agricole și echipamente second-hand.
- achiziționarea de clădiri și terenuri
- construcția și modernizarea locuinței și a sediilor sociale
- cheltuieli efectuate înaintea semnării contractului
- dobânzi, comisioane
- taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare
- achiziționarea de terenuri construite și neconstruite

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL, iar activitatea aferentă investiției finanțate va fi desfășurată în teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare.

8. Criterii de selecție

- Vor fi selectate cu prioritate proiectele care utilizează energia produsă din surse regenerabile.

- - Suma nerambursabilă acordată va respecta condiția creerii de noi locuri de muncă astfel: pentru 1 loc de muncă $\leq$ 25.000 Euro favorizarea întreprinzătorilor peste 40 de ani
- proiecte turistice amplasate în zone cu potențial turistic ridicat

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

9.1. Justificare

Numărul redus al întreprinderilor non-agricole din zonă a ridicat ideea necesității ajustării și finanțării acestei laturi ai economiei rurale. Astfel în cadrul acestei măsuri, lângă dezvoltarea întreprinderilor existente punem accent pe finanțarea întreprinderilor non-agricole nou înființate.

9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului:

- intensitatea sprijinului va fi de 90% pentru cheltuielile eligibile din proiect. Valoarea sprijinului nerambursabil poate fi cuprinsă între 5.000 Euro și 50.000 Euro.

10. Indicatori de monitorizare

- Locuri de muncă create min. 2
- Locuri de muncă păstrate min. 3
- Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite min. 300 locuitori
- Cheltuială publică totală 402.000 euro

Măsura 5 - Eficientizarea agriculturii

Denumirea măsurii	Eficientizarea agriculturii
Codul măsurii	M5/2A, 3A, 5C
Tipul măsurii	Investiții
1. Descrierea generală a măsurii	
1.1 Justificare. Corelare cu analiza SWOT	<p>Pornind de la analiza diagnostic a teritoriului, de unde reiese că 54% a populației lucrează în agricultură iar jumătatea în fermele semi-subzistență este o sarcină importantă a SDL-ului să asigure susținerea acestei ramuri. Majoritatea parcului de mașini și utilaje agricole nu este performant și nu este eficient din cauza uzurilor, poluează mediul; totodată suprafețele agricole extinse, numărul mare de animale necesită un parc de mașini și utilaje agricole performante.</p> <p>Totodată prezența zonelor cu valoare naturală ridicată (HNV) și cel al zonei Natura 2000 necesită susținerea unei agriculturi compatibile cu aceste cerințe. Lipsa unităților de procesare, în special ceea de carne este o problemă de care depinde în mare măsură sustenabilitatea activității agricole (vizând proiectele integrate). Totodată promovăm inițierea procesării și la nivelul fermelor (vizând proiectele integrate) axându-ne pe posibilitățile de dezvoltare identificate la nivel național și european, vizând creșterea interesului pentru produse agroalimentare obținute prin procesări meșteșugărești.</p>
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013	<p>a) favorizarea competitivității agriculturii b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice</p>
1.3. Obiectivul specific local al măsurii	<ul style="list-style-type: none"> • eficientizarea agriculturii prin dotarea parcului de mașini și utilaje agricole performante ținând cont de zonele cu valoare naturală ridicată (HNV) și cel al zonei Natura 2000 • promovarea reutilizării deșeurilor și reziduurilor agricole în scopul eficientizării agriculturii și combaterea schimbărilor climatice • promovarea procesării materiilor agricole prime în cadrul exploatațiilor proprii sau în forme colective (vizând proiectele integrate)

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	<p>P2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor;</p> <p>P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură (vizând proiectele integrate)</p> <p>P5. Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranzitiei către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic;</p>
1.5. Contibuția la Prioritățile SDL	<p>2. Dezvoltarea proceselor privind prelucrarea materiilor prime agricole prin transfer de cunoștiințe, înființarea unor puncte de procesare și construcția unor rețele de valorificare (vizând proiectele integrate)</p> <p>4. Atragerea tinerilor în mediul rural prin crearea unui ambient favorabil înființării diferitelor activități economice agricole și non-agricole</p> <p>5. Dezvoltarea unei agriculturi eficiente, capabilă să interacționeze sensibil cu mediul înconjurător</p>
1.6. Măsura corespunde obiectivelor art. ... din Reg.(UE) nr.1305/2013	Art. 17/1-a), 17/1-b)-vizând proiectele integrate
1.7. Contribuția la domeniile de intervenție	<p>2A - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea sporirii participării pe piață, precum și a diversificării activităților agricole</p> <p>3A - Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale; (vizând proiectele integrate)</p> <p>5C - Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei;</p>

1.8 Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	Caracterul inovativ al măsurii constă în introducerea proiectelor integrate, astfel realizându-se complementaritatea între două măsuri diferite. Un alt element îl constituie eficientizarea utilizării apei în agricultură și a energiei în sectorul agricol.
1.9 Complementaritate cu alte măsuri din SDL	Măsura 3 - Procesarea și valorificarea produselor agricole prin beneficiari direcți identici. Complementaritatea este întărită și prin introducerea proiectelor integrate care axează cele două măsuri.
1.10 Sinergia cu alte măsuri din SDL	Prin sinergia măsurilor 3 și 5 tindem spre atingerea tuturor celor 3 obiective ale SDL-ului: <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unui spațiu comunitar modern, echilibrat și vast pentru o viață comunitară prosperă • Dezvoltarea unei economii incluzive și sustenabile • Crearea unui mediu atractiv pentru tinerii întreprinzători în mediul rural
2. Valoarea adăugată a măsurii	
Măsura contribuie la:	
<ul style="list-style-type: none"> - stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL - încurajarea proiectelor integrate, care țintesc introducerea procesării în exploatații proprii și obținerea de produse locale finite • sunt accentuate elementele privind protecția mediului (în special zonele HNV și Natura 2000) 	
3. Trimiteri la alte acte legislative	
Reg. (UE) 1303/2013, Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Recomandarea 2003/361/CE, Reg. (UE) 1242/2008, Legea 1/2000, OUG 26/2000, Legea 566/2004, Legea 1/2005, OG 37/2005, Ordinul 119/2014, Ordinul 10/2008, Ordinul 111/2008, Ordinul 57/2010, Legea 44/2008, Legea 31/1990, Legea 346/2004	
4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)	
4.1. Beneficiari direcți	<p>Entități private (înregisterate cu sediul social - inclusiv punct de lucru- în teritoriul GAL):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Persoana fizică autorizată • Intreprinderi individuale • Intreprinderi familiale • Societate cu răspundere limitată - SRL • Cooperative agricole • Societăți cooperative • Grup de producători

	Societatea civilă: <ul style="list-style-type: none"> • Composesorate • ONG-uri
4.2. Beneficiarii indirecți	Locuitorii din teritoriu și din zonă
5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)	
<ul style="list-style-type: none"> • Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant • Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013 	
6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile	
<p>Acțiuni eligibile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea spațiilor tehnologice sau de producție din cadrul exploatației • Achiziționarea de utilaje agricole moderne pentru modernizarea fermelor • Modernizarea exploatațiilor apicole <ul style="list-style-type: none"> ○ Construirea/modernizarea spațiilor zootehnice ○ Construirea/modernizarea de spații de depozitare pentru cereale ○ Inființare/modernizare de sere/solarii pentru legume ○ Investiții vizând reutilizarea deșeurilor și reziduurilor agricole <p>Acțiuni neeligibile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Achiziționarea de echipamente și utilaje second hand - achiziționarea de clădiri și terenuri - construcția și modernizarea locuinței și a sediilor sociale - cheltuieli efectuate înaintea semnării contractului - dobânzi, comisioane - taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare - achiziționarea de terenuri construite și neconstruite 	
7. Condiții de eligibilitate	
Beneficiarul trebuie să aibă sediul social în teritoriul GAL	
Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minim 8.000 SO (valoarea producției standard)	
Condițiile de eligibilitate legate de toate operațiunile incluse în proiectul integrat trebuie să fie îndeplinite până la semnarea contractului de finanțare, chiar dacă punerea în aplicare a uneia dintre operațiuni este programată într-o etapă ulterioară.	
8. Criterii de selecție	
<ul style="list-style-type: none"> • proiect integrat • tineri fermieri sub 40 ani • investiții colective 	

- principiul potențialului agricol al zonei

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

9.1. Justificare

Conform analizei SWOT reiese că s-au făcut investiții în agricultură, dar mai sunt necesități. Lipsa materiilor finite agroalimentare în pofida materiilor agricole primare vaste este un fenomen caracteristic teritoriului, de aceea este extrem de important axarea acestor două necesități legate de criteriile bine definite de teritoriu: materia primă să fie prelucrată cât mai aproape de exploatație agricolă și inducarea acestora în circuitul alimentar.

9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului:

Intensitatea sprijinului va fi de 50%, care poate fi majorat cu 20 puncte procentuale suplimentare, cu condiția ca rata maximă a sprijinului combinat să nu depășească 90 %, în cazul:

- tinerilor fermieri astfel cum sunt definiți la articolul 2 din prezentul regulament sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori cererii de sprijin;
- investițiilor colective și al proiectelor integrate, inclusiv al celor legate de o fuziune a unor organizații de producători;

În cadrul proiectelor integrate, dacă o operațiune se încadrează în două măsuri, se aplică rata specifică a contribuției aferentă respectivei măsuri dominante sau respectivului tip de operațiune dominant.

Valoarea sprijinului nerambursabil acordat: 5.000 - 200.000 Euro

10. Indicatori de monitorizare

- Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți **min. 2**
- *Numărul de grupări colective sprijinate min. 1*
- Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la piețele locale **min. 3**
- Totalul investițiilor în domeniul furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare în scopul bioeconomiei **min. 1**
- Numărul de forme asociative/grupări colective sprijinate **min. 1**
- Numărul exploatațiilor deserviți vizăți din teritoriu **min. 10**
- Cheltuială publică totală **381.809 euro**

Măsura 6 - START-UP în domeniul non-agricol

Denumirea măsurii	START-UP în domeniul non-agricol
Codul măsurii	M6/6A, 6B
Tipul măsurii	Forfetar
1. Descrierea generală a măsurii	
1.1 Justificare.Corelare cu analiza SWOT	Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din spațiul rural prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată (start-up în baza unui plan de afaceri). Datorită faptului că tinerii părăsesc regiunea după terminarea studiilor, intenționăm să le reatrage și să le integrăm constructiv în viața economică a regiunii.
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013	Art. 4 c) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.
1.3. Obiectivul specific local al măsurii	<ul style="list-style-type: none"> • Măsura contribuie la menținerea tinerilor în mediul rural prin crearea unui ambient favorabil înființării diferitelor activități economice non-agricole. • Diversificarea economiei rurale, dezvoltarea economică a zonelor rurale și eradicarea sărăciei • Dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice • Crearea de locuri de muncă
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale
1.5. Contribuția la Prioritățile SDL (locale)	<p>3. Crearea unui mediu favorabil pentru înființarea și dezvoltarea activităților nonagricole</p> <p>4. Atragerea tinerilor în mediul rural prin crearea unui ambient favorabil înființării diferitelor activități economice agricole și non-agricole</p>
1.6. Masura corespunde obiectivelor art. ... din Reg.(UE) nr.1305/2013	Art. 19 1/a)/(ii)

<p>1.7 Contribuția la domeniile de intervenție</p>	<p>6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă</p> <p>6B- Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale</p>
<p>1.8 Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013</p>	<p>Inovare - Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei.</p> <p>Mediu și climă - datorită tehnologiei inovative de ultimă generație se va realiza utilizarea eficientă a energiei. În cadrul măsurii vor avea prioritate investițiile realizate din categoria celor „prietenioase cu mediul”, care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.</p>
<p>1.9 Complementaritate cu alte măsuri din SDL</p>	<p>Măsura 1: Îmbunătățirea calității vieții comunitare rurale - prin intermediul beneficiarilor indirecți care pot fi beneficiari direcți ai acestei măsuri</p> <p>Măsura 3: Procesarea și valorificarea produselor agricole - prin intermediul produsului secundar (de exemplu prelucrarea pielii)</p> <p>Măsura 5: Eficientizarea agriculturii - prin serviciile oferite (de ex. service auto cu profil agricol, restaurant specific local, etc.)</p>
<p>1.10 Sinergia cu alte măsuri din SDL</p>	<p>Măsura 1: Îmbunătățirea calității vieții comunitare rurale - prin intermediul acestei sinergii calitatea vieții se va îmbunătății pe mai multe niveluri: crearea unui mediu favorabil pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor non-agricole, spațiile comunitare reabilitate, serviciile existente și noi apărute în mediul rural contribuie sinergic la ridicarea nivelului de trai al populației din teritoriul GAL.</p> <p>Măsura 4: Ambele măsuri contribuie sinergic la diversificarea economiei rurale non-agricole.</p>
<p>2. Valoarea adăugată a măsurii</p>	
<p>Măsura contribuie la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stimularea folosirii materiilor prime provenite din zona GAL • valorificarea patrimoniului cultural (simboluri, motive, tehnici, porturi populare) prin diversificarea serviciilor și produselor 	

- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă

3. Trimiteri la alte acte legislative

Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013, Recomandarea 2003/361/CE, OUG 44/2008, Legea 31/1990, Legea 15/1990, Legea 346/2004

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți	Entități private: <ul style="list-style-type: none"> • Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicăției de finanțare sau cu o vechime de maxim 6 luni fiscale, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-up): <ul style="list-style-type: none"> - Întreprinderi individuale - Întreprinderi familiale - Persoane fizice autorizate - Societăți comerciale conform legii 31/1990
4.2. Beneficiarii indirecți	Populația de pe teritoriul GAL

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfecă pentru finanțarea înființării de noi activități non-agricole în mediul rural pe baza unui plan de afaceri pentru proiectele de tip start-up. Sprijinul va fi acordat în două tranșe: avans 70%, tranșa a doua 30%. 50% din valoarea totală a sprijinului trebuie utilizată pentru investiții și acesta trebuie demonstrată la finalizarea proiectului.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile specifice:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- Construcția, extinderea și/sau modernizarea spațiilor de agrement inclusând structuri de primire turistică în valoare de max. 20% din valoarea investiției
- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- Achiziționarea mijloacelor de transport specializate
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci
- Înființarea/modernizarea de firme de profil non-agricol
- Înființarea de ateliere/cooperative meșteșugărești
- Înființarea/modernizarea/dotarea de activități de agrement recreative (trasee turistice; parcuri tematice și de aventuri, amenajări areale de echitație, amenajări rafturi și colțuri de prezentare a valorilor locale, centre închiriere echipamente sportive -biciclete, undite, etc;

Acțiuni neeligibile :

- Nu sunt eligibile utilaje agricole și echipamente second-hand.
- achiziționarea de clădiri și terenuri
- construcția și modernizarea locuinței și a sediilor sociale
- cheltuieli efectuate înaintea semnării contractului
- dobânzi, comisioane
- taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare
- achiziționarea de terenuri construite și neconstruite

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Conducătorul firmei, acționarul majoritar trebuie să fie sub 40 de ani împliniți la data depunerii cererii de finanțare
- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri pe care terbuie să-l prezinte unei comisii și să primească un aviz favorabil din partea acestuia
- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinit
- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul GAL;
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în cel mult 9 luni de la data notificării de primire a sprijinului.

Alte angajamente

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de minim 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri)

8. Criterii de selecție

- Tinerii absolvenți care au terminat studiile cu maxim 5 ani înainte de depunerea cererii de finanțare
- Vor fi selectate cu prioritate proiectele care utilizează energia produsă din surse regenerabile.
  - proiecte tursitice amplasate în zone cu potențial turistic ridicat

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

9.1. Justificare

În ultima perioadă au fost finanțate tinerii fermieri, ca întreprinderi agricole start-up, în timp ce în domeniul non-agricol nu au existat astfel de finanțări în teritoriul GAL. Totodată numărul redus al întreprinderilor non-agricole din zonă a ridicat ideea

necesității ajustării și finanțării acestei laturi ai economiei rurale. Astfel această măsură este dedicată întreprinderilor non-agricole start-up.

9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului:

Cuantumul sprijinului este de 20.000 de euro/proiect

Sprijinul pentru înființarea de activități nonagricole în zone rurale se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe astfel:

- 70% din quantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 30% din quantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la semnarea deciziei de finanțare.

50% din valoarea totală a sprijinului trebuie utilizată pentru investiții și acesta trebuie demonstrată la finalizarea proiectului. Perioada de implementare a Planului de Afaceri este de maximum 5 ani și include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe. În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

10. Indicatori de monitorizare

- Locuri de muncă create min. 5
- Cheltuială publică totală 160.000 euro

Capitolul VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante

Strategia Europa 2020 adoptat de Consiliul Europei prin viziunea și scopurile specifice stabilite pentru țările membre vizează edificarea unei economii inteligente, durabile și favorabile incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, de productivitate și de coeziune socială. Acestea au fost transpuse și la nivelul programului național, dar am avut în vedere și în elaborarea SDL. Disparitatea socială reprezintă o problemă semnificativă și pe teritoriul nostru, din moment ce conform analizei diagnostic 23,4% din populația teritoriului este de etnie romă, care alcătuiesc o grupare marginalizată semnificativă, 54% a populației (conform datelor furnizate de primării) lucrează în agricultură, iar jumătatea în ferme de semisubzistență. Din punct de vedere a productivității 40% din UAT-uri valoarea IDUL-lui este mai mic de 55. Analizând mai profund aceste date și parcurgând analiza SWOT și datele economico-financiare, am constatat că teritoriul produce materiale prime de bună calitate în domeniul agriculturii, care câteodată sunt valorificate chiar sub valoarea pieții datorită necesității de supraviețuire, din moment ce nu sunt posibilități de prelucrare, procesare. Astfel în măsurile SDL - comparativ cu cele ale Strategiei Europa 2020 - intenționăm să punem bazele lanțurilor alimentare scurte și ajustăm activitățile de prelucrare, procesare și valorificare directă a produselor agro-alimentare finite. Fiind în sinergie totală cu strategia sus-amintită, în SDL sunt favorizate inițiativele ce ținătă diminișarea disparităților sociale, în speță cele legate de grupurile marginalizate. Din cele cinci măsuri ale SDL-ului nostru trei măsuri contribuie la promovarea incluziunii sociale, la reducerea sărăciei prin dezvoltări durabile a economiei în zonele rurale.

Sloganul "Menține sănătos ceea ce te menține sănătos" al **Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 (SNDDR)** ar putea fi și sloganul SDL-lui nostru. Mai concret măsurile noastre au legături directe cu mai multe subcapitole, și anume: *Schimbările climatice și energia curată, Transport durabil, Producție și consum durabil, Conservarea și gestionarea resurselor naturale, Sănătatea publică, Incluziunea socială, demografia și migrația, Sărăcia globală și sfidările dezvoltării durabile*. Din punct de vedere a complementarității și sinergiei toate acestea sunt incluse și în SDL-ul nostru. Astfel în domeniul schimbărilor climatice și energie curată, în cadrul fiecărei măsuri constituie criteriu de selecție investițiile ce vizează elemente ce au efect asupra mediului. O altă intervenție promovată a noastră este în legătură directă cu *Transport durabil, Producție și consum durabil, Conservarea și gestionarea resurselor naturale, Sănătatea publică*, deoarece promovarea prelucrării și procesării materialelor prime de înaltă calitate datorită mediului natural favorabil, a biodiversității ridicate ale teritoriului și promovarea consumării în teritoriu contribuie la păstrarea și consolidarea sănătății populației; pe de altă parte prin obținerea produselor tradiționale locale în alimentație și în industria ușoară, prin valorificarea directă a acestora în teritoriu, putem ținti reducerea consumului de energie folosită actual în transportul alimentelor și al produselor provenite din afara teritoriului și din distanțe mari. Totodată implicit contribuim și la realizarea unui efect pozitiv asupra resurselor locale, deoarece în concepția noastră dacă produsele sunt realizate, procesate și valorificate de producător - prin intermediul finanțărilor acordate de GAL - va fi în interesul acestuia să fie de calitate (din moment ce intră în contact direct cu consumatorul), să-l producă într-un mediu curat și sănătos. Producătorul va fi împins să aibă un produs valoros și apreciat pe piață locală, unde consumatorul este în contact direct cu producătorul și funcționează controlul reciproc, ceea ce conduce la o dezvoltare durabilă

sustenabilă din punct de vedere a mediului, a sănătății și a economiei locale. Din punct de vedere a parteneriatului este foarte important ca locuitorii zonei să cunoască și să intre în contact cu producătorii, să cunoască procesul de realizare a produselor agroalimentare locale căci astfel - pe termen lung - putem influența obiceiurile de consum ale teritoriului, care momentan este dominat de preț. Astfel SDL-ul parteneriatului Homoród-Küküllő LEADER - în concordanță și sinergie cu SNDDR - întărește convingerea noastră în ideea: ca să trăim o viață sănătoasă, îmbelșugată trebuie să fim prezenți în mod activ și intelligent în viața noastră proprie, precum și în viața comunității teritoriului nostru.

Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020 (PDR Centru) - fiind într-o oarecare măsură reprezentarea regională a SNDDR - urmărește aceleși priorități stabilite; totuși analizele și constatăriile aduse în sublinierea acestora sunt foarte elocvente și aproape general valabile teritoriului nostru. Activitatea tradițională în Regiunea Centru, agricultura, constituie până în zilele noastre principala ocupație și sursă de venit a locuitorilor din mediul rural. Orientată spre satisfacerea cererii interne, agricultura beneficiază de un potențial natural important și diversificat. Majoritatea activităților economice și îndeosebi cele cu o valoare adăugată brută ridicată se concentrează în orașele mari și în jurul acestora, în timp ce localitățile rurale au o situație economică foarte precară și în curs de deteriorare rapidă. Pornind de la aceste premize este elocvent că și în SDL-ul nostru apar cu prioritate măsurile ce vin în ajutorul agriculturii prin diferite aspecte ce conduc la eficientizarea acestuia și la inițierea lanțurilor alimentare scurte. O altă provocare la adresa IMM-urilor din regiune este creșterea gradului de modernizare și extinderea inovării. Un punct slab al IMM-urilor din Regiunea Centru este nivelul scăzut de atragere a fondurilor structurale europene sau a altor fonduri europene destinate întreprinderilor, fapt ce este valabil și în cazul teritoriului nostru. Astfel dedicăm o măsură separată înființării și dezvoltării diferitelor întreprinderi nonagricole și încercăm să asigurăm alinierea acestora la nivelul de absorbție actual al fondurilor europene al IMM-lor din mediul urban.

60% a UAT-lor din teritoriul nostru face parte din zona montană defavorizată, care constituie un teritoriu special de interes național, cu un imens potențial economic, social, cultural și de mediu. Comparând SDL-ul cu **Orientările strategice naționale pentru dezvoltarea durabilă a zonei montane defavorizate 2014-2020** (Numit mai departe OSNZMD) putem identifica multiple legături între liniile strategice, ce poate fi sumarizat astfel: scopul nostru este ca zona montană să fie o zonă viabilă, plină de viață, cu resurse funcționale. Complementaritatea dintre cele două documente constă în faptul că OSNZMD prin obiectivele și măsurile sale intervine la îmbunătățirea agriculturii și a activității forestiere, iar SDL-ul lângă aceste aspecte introduce cu caracter inovativ întărirea ONG-lor, care în felul lor de a fi, contribuie prin intermediul diferitelor acțiuni comunitare la formarea conștiinței corecte și sinergice a omului cu mediul înconjurător, asigurând o dezvoltare sustenabilă a acestor meleaguri mioritice.

În **Planul Strategic de Dezvoltare Agrară al județului Harghita** elaborat pe perioada 2010-2020, sunt definite cinci axe de dezvoltare și zece programe cu caracter de dezvoltare strategică. Cele 5 axe includ 10 programe cu caracter de dezvoltare strategic. Axele de dezvoltare sunt: 1. Dezvoltarea eficienței sectoarelor agricole și forestiere, 2. Dezvoltarea bazei de cunoștințe al sectorului, 3 Dezvoltarea produselor locale și stimularea ajungerii pe piață a acestora, 4. Integrarea aspectelor naturale și sociale, 5 Dezvoltarea echilibrată a funcțiilor sectorului agrar, dezvoltarea rurală. Toate acestea sunt întărite și de măsurile SDL din moment ce Măsurile 3 și 5 se adresează direct agriculturii și a procesului de prelucrare și valorificare. Susținând totodată prin intermediul Măsurii 2 implicarea societății

civile în dezvoltarea echilibrată a mediului rural, în crearea și consolidarea capacitaților pentru dezvoltarea durabilă a comunității rurale ne racordăm la realizarea acestor axe de dezvoltare județene. În elaborarea acestor măsuri locale ne-am consultat cu reprezentanții Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Dezvoltare Rurală al Consiliului Județului Harghita și cu Camera Agricolă a Județului Harghita, respectiv prin intermediul consultărilor tematice din teritoriu cu leaderii și stakeholderii locali.

SDL-ul teritoriului este complementar cu **Strategia de sport al județului Harghita pe perioada 2010-2020** prin intermediul măsurii M1 referitoare la îmbunătățirea vieții rurale prin intermediul modernizării și dezvoltării spațiilor comunitare, printre care includem și cele sportive și de recreere. Această măsură vine în întărirea priorității 1. Îmbunătățirea stării generale de sănătate și creșterea nivelului de trai a populației din județ, prin intermediul dezvoltării infrastructurii sportului de masă și al sportului de agrement; precum și a priorității 3. Valorificarea economică și turistică a potențialului sportiv din județ, prin intermediul dezvoltării infrastructurii sportului de agrement și recreere. Complementaritatea poate fi surprinsă și prin măsura M2, care este adresată dotării și dezvoltării ONG-urilor din teritoriu, incluzând și pe cele sportive.

Obiectivul general al **Strategiei de tineret al județului Harghita 2015-2020** este „creșterea nivelului de trai al tinerilor și asigurarea condițiilor optime pentru menținerea lor în regiune”. Este un obiectiv aproape identic cu obiectivul trei al SDL-lui nostru „Atragerea tinerilor în mediul rural”. Mergând mai departe, complementaritatea poate fi surprinsă la nivelul a trei domenii de intervenție ale strategiei de tineret județean: „participare cetățenească” și „viață recreativă activă și de calitate” - ce este întărit prin intermediul măsurii M2 al SDL-lui, dedicat ONG-lor. Totodată măsura M6, dedicată tinerilor întreprinzători acționează sinergic cu obiectivul general al strategiei de tineret al județului.

Complementaritatea cu **Strategia județeană de asistență socială a județului Harghita 2014-2018** este realizat la nivelul a două obiective majore: „Reducerea abandonului școlar și a marginalizării/excluziunii sociale a copiilor proveniți din rândul etniei rome” și „Înființarea și funcționarea Centrelor de zi/ Cluburi pentru pensionari/vârstnici” prin intermediul măsurii M1 al SDL-lui nostru, dedicat înființării și dezvoltării infrastructurii sociale.

Urmărind și consultând **Strategia de protecția monumentelor istorice din județul Harghita 2013-2023** putem identifica câteva elemente complementare, mai ales cele referitoare la identitatea locală și promovarea, salvarea, restaurarea patrimoniului cultural, elemente încadrate în măsura M1 al SDL-lui nostru.

Complementaritatea cu **Strategia de dezvoltare a turismului din județul Harghita 2009-2024** este realizat la nivelul a trei obiective strategice: ”Creșterea circulației turistice și în special al înnoptărilor în toate destinațiile din județ (orașe, stațiuni, destinații agroturistice)”, ”Dezvoltarea ecoturismului și a turismului activ, în toate dimensiunile sale de intervenție: locații, programe, ghizi, atracții naturale și antopice” și ”Diversificarea agroturismului: stimularea programelor folclor, divertisment, a gastronomiei locale și îmbunătățirea accesibilității satelor.” prin intermediul măsurii M2, M4 a SDL-ului nostru în care am pus accent la dezvoltarea programelor și serviciilor turistice pentru creșterea înnoptărilor în teritoriu

Capitolul VII. Descrierea planului de acțiune

a) În tabelul de mai jos poate fi urmărită planificarea semestrială a principalelor activități ale GAL-lui, care se organizează în jurul diferitelor lansări ale măsurilor prevăzute în SDL. Dintre cele șase măsuri planificate, măsura M1 are prioritate, deoarece include investiții în infrastructură socială, astfel după elaborarea și avizarea documentației necesare, va fi imediat lansată. Paralel cu această măsură va fi pregătită și lansată măsura M6, care se adresează tinerilor care vor să inițieze pentru prima dată o întreprindere proprie în domeniul nonagricol. Strategia actuală a teritoriului nu conține măsuri pentru tinerii fermieri, deoarece în perioada precedentă au fost implementate cu succes mai multe proiecte de acest gen atât din prin LEADER, cât și prin programul național. Măsura M3 vizează procesarea produselor agricole, care la rândul său constituie o prioritate majoră a dezvoltării teritoriului, dar totodată contribuie complementar și la depunerea bazelor privind introducerea schemelor de calitate.

Semestru \ Activitati	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Elaborarea ghidurilor si formularelor pentru masurile M1(include infrastructură socială) și M6															
Lansarea apelului și animarea teritoriului															
Sesiune de depunerea a proiectelor pentru măsurile M1, M6															
Evaluarea proiectelor M1, M6															
Selectarea proiectelor M1, M6															
Monitorizarea și evaluarea implementării proiectelor depuse în cadrul măsurilor M1, M6															
Elaborarea ghidurilor si formularelor pentru măsurile M2, M3, M4, M5															
Lansarea apelurilor și animarea teritoriului															
Sesiune de depunere a proiectelor pe toate măsuri															
Evaluarea proiectelor															
Selectarea proiectelor															
Lansarea apelurilor pentru măsurile unde sumele planificate nu au fost absorbite și animarea teritoriului															
Sesiune de depunere a proiectelor															
Evaluarea proiectelor															
Seclctarea proiectelor															
Monitorizarea și evaluarea implementării proiectelor depuse în cadrul măsurilor															
Monitorizarea si evaluarea nivelului de implementare a strategiei															
Animarea teritoriului															

Efectuarea modificărilor necesare conform noilor cerințe și rectificări bugetare														
Lansarea apelurilor și animarea teritoriului														
Sesiune de depunere a proiectelor pe toate măsurile conform sumelor repartizate														
Evaluarea proiectelor														
Selectarea proiectelor														
Monitorizarea si evaluarea nivelului de implementare a strategiei														
Finalizarea														

b) Parteneriatul nu este înregistrat juridic momentan, dar cele 15 UAT-uri în perioada antecedentă de programare constituiau partea majoritară a GAL Homorod-Rika-Târnava, astfel noul parteneriat are o experiență vastă atât din punct de vedere al proiecției și planificării, cât și cel al implementării. O parte din personalul de specialitate care a lucrat în elaborarea-, și majoritatea celor care au lucrat în implementarea SDL-lui precedent, au lucrat și acum în elaborarea prezentului SDL. Bazându-se pe experiențele acumulate pe perioada implementării, angajații vor răspunde de implementarea activităților planificate, astfel întregul proces - de la planificare, până la implementare și monitorizare - va cădea în sarcina angajaților. După cum reiese din organigrama prezentată în capitolul IX. managerul este ajutat de doi consultanti externi și de trei angajați proprii, astfel în totalitate cel puțin 4 angajați și doi consultanti vor lucra în implementarea cu succes al activităților propuse. Implementarea va fi coordonată de directorul executiv - care este defapt coordonatorul proiectului - colaborând cu Consiliul Director al asociației. Angajații își vor primii atribuțiile conform descrierii amănunțite din anexa 8. Astfel un angajat va acumula mai multe funcții - dar conform experiențelor acumulate în perioada precedentă - acestea vor fi cumulate astfel încât să evităm suprasolicitarea angajatului, precum și evitarea posibilelor conflicte de interes. Astfel de activitățile de animare, informare și de relaționare cu diferite reprezentanți ai societății va fi responsabil angajatul care ocupă funcția de animator. Pentru elaborarea și conținutul documentațiilor tehnice și a ghidurilor vor răspunde cei doi experți tehnici. Pentru evidența documentelor și monitorizarea activităților va răspunde persoana angajată ca secretară. Directorul executiv răspunde de funcționarea comisiilor de selecție și de respectarea planului de implementare. Experții exteriori vor putea fi transformate în angajați proprii în funcție de necesități și de posibilitățile financiare. Conform planificării, contabilitatea și evaluarea cererilor de plată se va realiza externalizat prin intermediul unor contracte de prestări servicii. În perioada precedentă contabilitatea era externalizată și experiențele acumulate erau pozitive. Conform experiențelor anterioare, partenerii noștri ne vor ajuta în animarea teritoriului. Ca o experiență pozitivă amintim, practica privind nominalizarea la nivelul fiecărui APL a unei persoane de contact LEADER, care participă la diferite acțiuni de consultare, informare ca stakeholder local și care ajută foarte mult activitățile de animare. Ca bun cunoșător al caracteristicilor și al nevoilor locale, prin prisma posibilităților de finanțare poate disemina în rândul comunității informațiile, astfel poate activa ca o mână prelungită a animatorului în implementarea strategiei.

c) Momentan parteneriatul (organizația) nu dispune de dotările tehnice necesare funcționării. Conform hotărârii parteneriatului, sediul noii asociații va fi asigurat de Primăria comunei Lueta. Asociația Microregională Felső Homoródmente și Consiliul Local al comunei Lueta va asigura dotările tehnice în perioada de inițiere constând în: 2 laptopuri, 2 calculatoare Pentium 4, 2 proiectoare, 2 ecrane de proiecție, 2 imprimante, respectiv utilizarea gratuită a internetului. GAL-ul după semnarea contractului de finanțare va face demersurile necesare pentru achiziționarea unei dotări performante și corespunzătoare, pentru asigurarea activităților propuse. Fondul de funcționare al organizației va fi asigurată de membrii APL, iar în funcție de necesități, asociația poate opta pentru împrumut de la Compozitorate pe baza colaborărilor stabilite de membrii asociației.

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

Elaborarea strategiei de dezvoltare locală a fost anticipată de un sir de activități de dezvoltare comunitară și dezvoltare rurală pornite din jos în sus. După experiențele acumulate în perioada de programare 2007-2013, noul parteneriat Homoród-Küküllő LEADER, ca successor al GAL-ului Homorod - Rika -Târnava (din care s-a distins orașul Vlăhița și comuna Satu Mare), a fost înființată la data de 22.05.2015 odată cu semnarea Acordului de parteneriat cu scopul de a obține finanțare nerambursabilă prin FEADR sM 19.1 și de a depune și a implementa o Strategie de Dezvoltare Locală. Cu această activitate a început animarea teritoriului care a fost continuată de mai multe consultări cu partenerii pentru a elabora Cererea de Finanțare. După semnarea Deciziei de Finanțare a început implementarea proiectului. Activitățile desfășurate în perioada de implementare a proiectului au vizat realizarea strategiei de dezvoltare al teritoriului Homoród-Küküllő prin animarea teritoriului și prin elaborarea strategiei propriu-zise. Echipa de animare și elaborare a proiectului a fost alcătuită din angajați cu experiență și expertiză în LEADER: Lázár László-animator; András Erika-expert în dezvoltare rurală; Solyom Andrea-sociolog; Antal István-economist, expert în management financiar; Török Imre-expert în economia firmei și analize socio-economice; Péter Emőke-expert în turism și dezvoltare teritorială.

Animarea teritoriului a fost efectuată în perioada 01.01.2016-22.03.2016, conținând angajarea persoanelor pe proiect, achizițiile publice desfășurate, pregătirea animării teritoriului, animare prin intermediul mass-mediei locale, consultări cu partenerii din teritoriu, activități de informare la nivelul stake-holderilor locali, grupuri de lucru tematice, consultări cu instituții din teritoriu, dezbaterea publică a SDL-ului consultativ și final, respectiv auditul financiar.

În cadrul primei activități, contractul de muncă a animatorului a fost completată la 3 ore/zi timp de 3 luni. Pentru a eficientiza cât mai mult organizarea și demararea evenimentelor de animare prevăzute - 1 consultare și 2 dezbateri publice, care au țintit convocarea partenerilor la nivelul teritoriului, întâlniri ale grupurilor de lucru tematice (30 la număr) - am externalizat serviciul de masă a participanților, serviciile de tipărire, respectiv serviciul de audit financiar. Pregătirea animării teritoriului a fost coordonat de animator. Am pregătit locul și cadrul logistic necesar demarării consultărilor, dezbaterii publice și a grupurilor de lucru tematice. Animatorul împreună cu experții s-au implicat activ în identificarea și contactarea grupului țintă, au elaborat structura întâlnirilor. Au fost diseminate 200 afișe în 85 localități aparținătoare teritoriului pentru animarea, informarea și motivarea locuitorilor. Totodată a fost realizată roll up-ul și pagina de Facebook al proiectului. Am acordat intreviuri în presa locală scrisă și audio, totodată pe pagina de Facebook al proiectului au fost realizate activități de animare online. Prima consultare a fost organizată pentru parteneri în comuna Mugeni, unde au fost fixate principalele linii strategice și prioritățile SDL-ului. La nivelul fiecărei UAT (15) am organizat câte un eveniment de informare, unde au fost invitați participanți din sfera civilă, APL, IMM și alte forme de organizare sau persoane fizice relevante din comunitatea respectivă. Această activitate a fost urmată imediat de grupuri de lucru tematice la nivelul fiecărei UAT, în aceeași zi. Au fost organizate în total 30 de grupuri de lucru tematice. La nivelul fiecărei comune câte 2, cu grupuri ținte diferite: la prima au participat administrația locală, cultele, instituțiile de învățământ, ONG-urile existente, diferențele entități culturale și eduaționale civile, grupuri comunitare active în domeniu; la a doua au fost invitați întreprinzătorii,

compozitamente, grupurile de producători, fermierii, diferite asociații agricole, reprezentanți ai turismului și alți actori ai vieții economice locale. La aceste întâlniri au participat și experții în SDL, respectiv cele specializate pe domeniile discutate.

Pentru a corela informațiile obținute cu liniile strategice ale instituțiilor de specialitate am colaborat cu diferite instituții: Camera Agricolă a Județului Harghita, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Dezvoltare Rurală a Consiliului Județean Harghita, Inspectoratul Școlar Județean Harghita. Consultarea comunității și a partenerilor a fost continuată cu dezbaterea publică a SDL-ului consultativ la Porumbenii Mari. Aici a fost prezentată pe scurt și concis structura de bază a SDL-lui, viziunea, obiectivele strategice, prioritățile, domeniile de intervenție și pachetul de măsuri. Au fost notate observațiile și propunerile semnalate de participanți. Totodată, timp de o săptămână versiunea consultativă a măsurilor a fost publicată pe pagina de Facebook al proiectului. După finalizarea SDL-ului a fost organizat o dezbatere publică (consultare) finală la Căpâlnița unde SDL-ul a fost validat de comunitate prin intremediul partenerilor și participantilor prezenti.

Cu ocazia fiecărei întâlniri au fost realizate: liste de prezență, fotografii, minuturi/procese verbale ale întâlnirilor care constituie **Anexa 6** la SDL. Rezultatele obținute în urma animării teritoriului sunt: O consultare cu partenerii în comuna Mugeni la care au participat 54 de persoane; 15 evenimente de informare câte una în fiecare UAT, la care au participat în total 181 de persoane; 2 grupuri de lucru tematice pe fiecare UAT, organizate consecutiv, la care au participat 186 persoane; o dezbatere publică (consultare) a SDL-ului consultativ la comuna Porumbeni unde au participat 52 de persoane; o dezbatere publică (consultare) a SDL-ului final la comuna Căpâlnița unde au participat 55 de persoane;

Elaborarea strategiei a fost efectuată paralel cu animarea teritoriului în perioada 01.01.2016-30.03.2016, conținând: angajarea persoanelor pe proiect, colectarea datelor primare din teritoriu, prelucrarea datelor, elaborarea SDL-ului consultativ și final, tipărire și multiplicare SDL, audit finanțiar, depunere raport final. În cadrul elaborării strategiei timpul de lucru a celor doi experți existenți a fost completat la 2 ore/zi timp de 3 luni și au fost angajate 3 experți cu 2 ore/zi timp de 18 zile lucrătoare și cu 3 ore/zi timp de 30 zile lucrătoare. Pentru colectarea datelor primare din teritoriu au fost distribuite 200 chestionare, adreastă primăriilor și membrii eșantionului, care se poate găsi în **Anexa 6** la SDL. Pe baza datelor colectate din teritoriu, a consultării cu partenerii, consultările cu grupurile de lucru, pe baza datelor statistice și luând în considerare documentele strategice relevante, a fost elaborată analiza diagnostic al teritoriului, a fost formulată viziunea generală, analiza SWOT al teritoriului și au fost nominalizate prioritățile și domeniile de intervenție. Etapa finală a prelucrării datelor era elaborarea pachetului de măsuri pentru implementarea strategiei. Versiunea consultativă a SDL-ului a fost dezbatută iar mențiunile și propunerile au fost introduse în versiunea finală a documentului, după care SDL-ul a fost tipărit în 50 de exemplare. Elaborarea Raportului de audit a fost efectuată după achitarea cheltuielilor efectuate.

În etapa de animare și elaborare a SDL, am asigurat promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, cât și prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vîrstă sau orientare sexuală.

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

GAL-ul Homoród-Küküllő LEADER va fi organizat ca structură, identic unei asociații.

Organele de funcționare ale GAL-ului sunt următoarele:

- Adunarea generală;
- Consiliul director;
- Comisia de cenzori;
- Comisia de selectare a proiectelor;
- Comisia de soluționare a contestațiilor
- Compartiment administrativ

1)Adunarea generală

Este organul de conducere, alcătuit din totalitatea asociațiilor.

Competența adunării generale cuprinde:

- Aprobarea strategiei și a obiectivelor generale ale GAL Homoród-Küküllő LEADER;
- Aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli și a bilantului contabil;
- Alegerea și revocarea membrilor comisiei de selecție;
- Alegerea și revocarea membrilor comisiei de soluționare a contestațiilor
- Alegerea și revocarea cenzorului sau, după caz, a membrilor comisiei de cenzori.

Adunarea generală se întrunește cel puțin o dată pe an și are drept de control permanent asupra celorlalte două organe precizate mai sus.

Hotărârile luate de adunarea generală în limitele legii, ale actului constitutiv și statutului sunt obligatorii chiar și pentru membrii asociați care nu au luat parte la adunarea generală sau au votat împotriva.

2) Consiliul director

Asigură punerea în executare a hotărârilor adunării generale.

În exercitarea competenței sale, consiliul director:

- prezintă adunării generale raportul de activitate pe perioada anterioară, executarea bugetului de venituri și cheltuieli, bilanțul contabil, proiectul bugetului de venituri și cheltuieli și proiectele asociației;
- încheie acte juridice în numele și pe seama asociației;
- aproba organograma și politica de personal al asociației, dacă prin statut nu se prevede altfel;
- îndeplinește orice alte atribuții prevazute în statut, sau stabilite, de adunarea generală.

Consiliul director elaborează un regulament intern de funcționare.

3) Comisia de cenzori

Comisia de cenzori este alcătuită dintr-un număr impar de membri. Membrii consiliului director nu pot fi cenzori.

Cel puțin unul dintre cenzori trebuie să fie contabil autorizat sau expert contabil, în condițiile legii.

Regulile generale de organizare și funcționare a comisiei de cenzori se aprobă de adunarea generală. Comisia de cenzori își poate elabora un regulament intern de funcționare.

În realizarea competențelor sale censorul sau, după caz, comisia de cenzori:

- verifică modul în care este administrat patrimoniul associației;
- întocmește rapoarte și le prezintă adunării generale;
- participă la ședințele consiliului director, fără drept de vot;
- îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală.

4) Comisia de selecție a proiectelor

Comisia de selecție a proiectelor va fi alcătuit din 7 persoane. La nivelul luării decizilor, partenerii economici și sociali, precum și alți reprezentanți ai societății civile, reprezintă cel puțin 51% din parteneriatul local, iar sectorul public cel mult 49%. Pentru fiecare membru al comisiei de selecție se desemnează un membru supleant.

Dacă unul din proiectele depuse pentru selectare, aparține unuia din membrii comisiei, în această situație persoana (organizația) în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comisiei respective.

5) Comisia de soluționare a contestațiilor

Comisia de soluționare a contestațiilor va fi alcătuită din 5 de persoane. La nivelul luării decizilor, partenerii economici și sociali, precum și alți reprezentanți ai societății civile, reprezintă cel puțin 51% din parteneriatul local, iar sectorul public cel mult 49%. Pentru fiecare membru al comisiei de soluționare a contestațiilor se desemnează un membru supleant.

Dacă unul din proiectele depuse pentru contestare, aparține unuia din membrii comisiei, în această situație persoana (organizația) în cauza nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comisiei respective.

6) Compartimentul administrativ va avea următoarea componență:

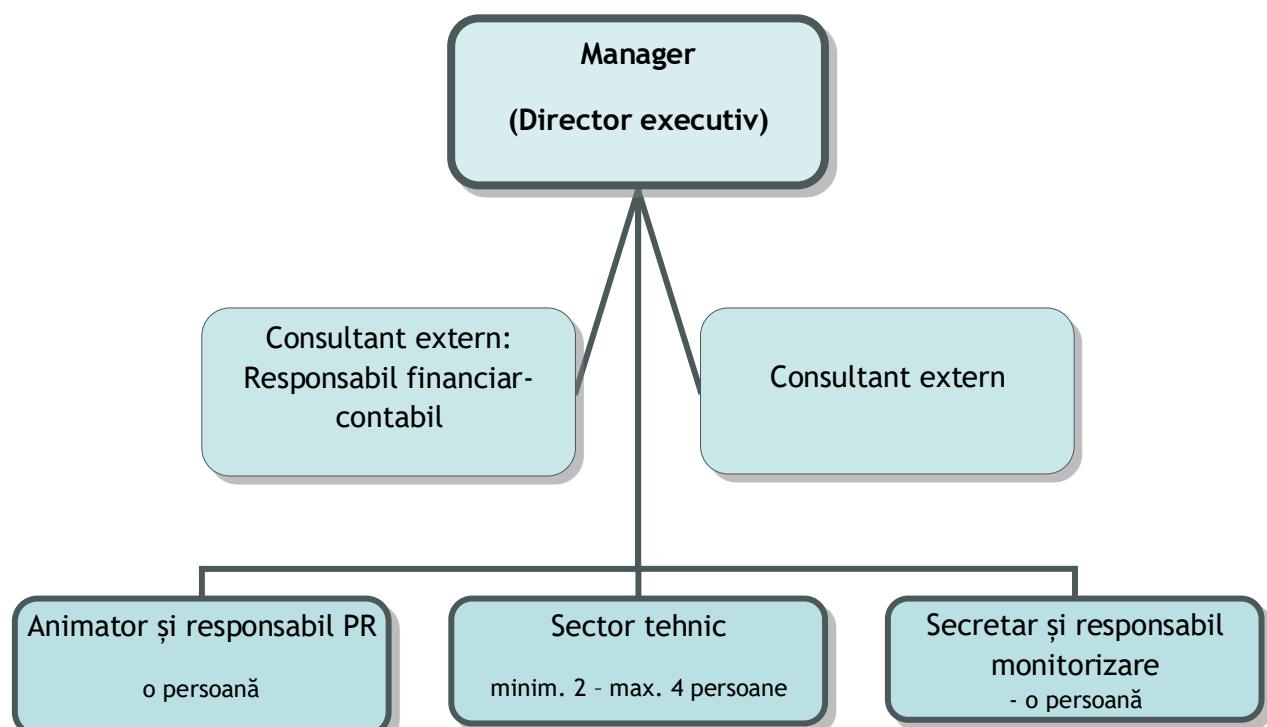
- a) Manager (director executiv) - coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru;
- b) Responsabil finanțiar - contabil - se ocupă de supravegherea și controlul gestiunii financiare - contabile a GAL. Această funcție va fi externalizată.
- c) Animator și responsabil PR - desfășoară activități de animare pentru promovarea acțiunilor;
- d) Sector tehnic - se va stabili un număr de angajați în funcție de complexitatea activităților de la nivelul GAL, având ca sarcină evaluarea cererilor de finanțare, verificarea conformității cererilor de plată precum și alte atribuții conform fișei postului și procedurilor de lucru elaborate de AM;
- e) Consultanți externi - în funcție de necesități pentru buna desfășurare a activităților GAL;
- f) Angajat pentru activități de secretariat și responsabil cu activitățile de monitorizare;

Componența minimă a Compartimentului administrativ va fi de 4 persoane angajate cu contracte de muncă de minim 4 ore, dar în funcție de complexitatea activităților care se vor realiza (regula de 4 ochi, asigurarea evitării conflictelor de interes) GAL va mai angaja un expert sau va contracta un consultant extern.

Angajarea personalului se va efectua cu respectarea Codului Muncii, precum și a legislației cu incidentă în reglementarea conflictului de interes.

Pentru o mai bună desfășurare a activității GAL-ului vor fi deschise două birouri, unul la sediul social, la Lueta, celălalt la punctul de lucru din Porumbenii Mari.

Organograma se prezintă în felul următor:

Atribuțiile corespunzătoare fiecărei funcții din cadrul Compartimentului administrativ sunt descrise în **Anexa 8**.

Activitățile desfășurate la nivelul GAL:

- consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților de management al proiectelor;
- pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL;
- pregătirea și publicarea de cereri de propuneră sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție;
- animarea teritoriului;
- primirea și evaluarea cererilor de finanțare;
- conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interes, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile

de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;

- analiza, evaluarea și selecția proiectelor;
- asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coeranței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țintelor strategiei;
- selectarea operațiunilor, stabilirea quantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare;
- primirea și verificarea conformității cererilor de plată depuse pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar);
- monitorizarea și evaluarea implementării strategiei;
- monitorizarea proiectelor contractate;
- întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare;
- aspecte specifice domeniilor: finanțier, contabilitate, juridic, resurse umane etc.

Monitorizarea, evaluarea și controlul realizat de către GAL se vor desfășura conform următoarei scheme:

	CONTROL	MONITORIZARE	EVALUARE
Scopul activității	Controlăm dacă totul se desfășoară conform planului și regulilor stabiliți.	Verificăm dacă atingem scopul activității.	Verificăm efectele activităților.
Desfășurare în timp	continuu	continuu	punctual (la început, în mijloc, la final)
Caracterul	operativ	operativ	analitic
Feedback-ul dat	sancțiune	corectare, rectificare	învățare

Dispozitivul de monitorizare, evaluare și control implementat de GAL presupune:

- Luarea operativă a deciziilor asupra implementării proiectului (sau depistarea problemelor);
- Efectuarea zilnică a gestionării proiectului;
- Executarea operativă și corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
- Facilitarea coordonării între activitățile componentelor;
- Monitorizarea și raportarea la timp despre realizările și rezultatele proiectului;
- Informația despre conținutul proiectului și realizările acestuia este oferită factorilor de decizie la cel mai înalt nivel.
- Elaborarea unui Plan de Evaluare care să descrie modalitatea prin care se va realiza evaluarea SDL.

- furnizarea către autoritatea de management și/sau evaluatori desemnați sau altor organisme delegate pentru a îndeplini funcții în numele acesteia a informațiilor necesare pentru a permite monitorizarea și evaluarea programului, în special în ceea ce privește realizarea obiectivelor și priorităților specificate.

Dispozitivul de monitorizare, evaluare și control implementat de GAL asupra funcționării va fi realizat în modul următor:

Control

Se va dezvolta în fiecare jumătate de an un plan de activitate de către Consiliul director și compartimentul administrativ. Conform acestui plan de activitate în cadrul întâlnirilor de lucru organizate săptămânal al compartimentului administrativ se poate controla demersul activităților după plan.

Consiliul director va efectua un control după fiecare jumătate de an.

Tot Consiliul director va fi cel care va dezvolta un sir de sancțiuni pentru cazurile în care activitățile stabilite de compartimentul administrativ nu se desfășoară conform planului de activitate și sunt motive întemeiate pentru aceste cazuri.

Monitorizare

Compartimentul administrativ va utiliza o registratură atât despre consilierile efectuate de ei, cât și despre evenimentele organizate de ei.

Compartimentul administrativ va elabora lunar un raport narativ (de activitate) și unul finanțiar care trebuie înaintat către AFIR și/sau AM PNDR. Prin aceste rapoarte se va efectua o monitorizare continuă a activităților și a rezultatelor.

Monitorizarea implementării proiectelor va fi efectuată de compartimentul administrativ prin comunicare continuă cu aplicații și prin folosirea unei chestionare simple elaborate de ei.

Gestionarea resurselor va fi monitorizată de către Consiliul Director printr-o verificare a actelor, rapoartelor narrative și financiare.

Evaluare

Compartimentul administrativ va distribui chestionare localnicilor și aplicaților pentru a primi feedback legat de activitățile lor.

Vor fi organizate întâlniri de lucru de către compartimentul administrativ împreună cu consiliul director după fiecare eveniment major (la nivel microregional) și după fiecare anunț de proiecte ca acestea să fie evaluate.

Realizarea unui raport anual al GAL-ului de către compartimentul administrativ va deservea deasemenea un document de evaluare al activității acestuia.

Adunarea generală se va întruni cel puțin odată anual, și vor efectua și ei evaluarea activității al Consiliului director și al compartimentului administrativ.

Capitolul X. Planul de finanțare

Luând în considerare valorile stabilite proporțional pe baza populației (19,84 euro/locuitor) și pe cea a teritoriului (985,37 euro/km²), teritoriul nostru poate dispune de următoare sumă (Anexa 4):

Populație: 19,84 EUR × 34.600 locuitori = 686.464 EUR

Teritoriu: 985,37 EUR × 1207,97 km² = 1.190.297,3989EUR

Cumulând cele două sume obținem 1.876.761,3989 EUR. Renunțând la zecimale, obținem bugetul componentei A a Planului de finanțare. În urma bonusării suma totală a componentei B a Planului de Finanțare este de 679 550 euro.

Valoarea totală generală (Comp. A + Comp. B) a Planului de finanțare este de 2 556 311,31 euro. Valoarea totală generală se completează cu suma de 145.947,00 euro, în urma bonusării suplimentare a GAL-urilor, ajungând la 2.702.258,31 euro.

Luând în calcul 20% din această sumă, obținem cheltuielile de funcționare ale GAL-ului pe o perioadă de 7 ani, adică 540 451 EUR, ceea ce însemană o sumă de 77 207 EUR pe an, adică 6 434 EUR pe lună.

Cealaltă parte a bugetului - reprezentând 80% din bugetul total alocat - le-am distribuit între cele 6 măsuri luând în calcul la hotărârea valorii fiecărei măsuri analiza diagnostic și SWOT al teritoriului. Pentru măsura M1 care poartă denumirea de „Îmbunătățirea calității vietii rurale” din întreaga sumă disponibilă pentru apeluri (2 161 807,31 EUR) a fost planificată suma de 1 032 902,46 de EUR. Această sumă reprezentativă este întărită de caracterul dezavantajat al teritoriului ce este subliniat de mai mulți factori, cum ar fi: sărăcia (IDUL), procentajul grupurilor marginalizate în special al celei de etnie romă, situația precară a spațiilor și imobilelor comunitare, respectiv prezența numerică ridicată și caracterul reprezentativ al patrimoniului cultural. Măsura M2 este intitulată „Îmbunătățirea vietii culturale, comunitare și turistice prin achiziționarea de dotări și echipamente pentru sfera civilă”. Aceasta completează într-o oarecare manieră măsura M1, dar datorită numărului ridicat de ONG-uri în teritoriu, am considerat că este important să acordăm posibilitate de finanțare și pentru acest segment al societății, din moment ce o parte reprezentativă a vietii comunitare locale este asigurată, organizată și acoperită de ei. Pentru această măsură am alocat numai 136 000 EUR, deoarece analizele și informațiile acumulate pe parcursul consultărilor ne-au previzionat faptul că în pofida numărului mare de ONG-uri, acestea nu dispun de fonduri suficiente pentru a derula proiecte de mare anvergură. Măsurile M3 și M5 vizează agricultura și în special procesarea materiilor prime agricole și obținerea de produse finite agricole. Datorită faptului că 54% din populație se ocupă de agricultură, pentru susținerea acestuia am alocat 337 950,80 EUR, ce se împarte astfel: pentru măsura M3 - care este destinat creării cadrului necesar pentru transformarea materiei prime în produs procesat finit - am alocat 5000 EUR; iar pentru măsura M5 care țintește dezvoltarea parcului de mașini agricole - dar în cazul proiectelor integrate țintește și procesarea - am alocat 332 950,80 de EUR. Măsurile M4 și M6 sprijină înființarea și dezvoltarea întreprinderilor non-agricole. Datorită faptului că sprijinul forfetar nu poate fi inclus în nici-un alt gen de sprijin, am fost nevoiți să creăm două măsuri separate. Astfel în cadrul măsurii M4 într-un procent de 90% sunt sprijiniți în primul rând întreprinderile deja existente; iar în cadrul măsurii M6 intenționăm să sprijinim tinerii absolvenți în înființarea primei firme proprii. Conform planificării în cadrul măsurii M4 am inclus suma de 494 954,05 de EUR, iar în cadrul măsurii M6 160 000 de EUR, care acoperă 8 proiecte. Astfel în cadrul acestor două măsuri am alocat suma de 654 954,05 de EUR. Este important de menționat că luând în calcul cele semnalate în Reg. (EU) 1305/2014 cu privire la alocarea

în funcție de priorități, noi am alocat suma de 1 823 856,51 de EUR pe prioritatea P6, astfel acesta reprezentând 84,37% din bugetul total alocat finanțărilor. Astfel SDL corespunde în totalitate cerinței PNDR, conform căreia programul LEADER este principalul mijloc de realizarea a priorității P6 6B.

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Depunerea, evaluarea și selecția proiectelor

Primirea proiectelor se efectuează la sediul și/sau la punctul de lucru al Asociației Homorod-Kukullo, conform orarului de lucru. După primirea proiectelor Managerul (Directorul executiv) desemnează experții care vor evalua proiectele respective. Fiecare proiect va fi evaluată de către 2 experți pentru respectarea principiului de “4 ochi”. Expertul în cadrul evaluării proiectului verifică conformitatea și eligibilitatea proiectelor, criteriile de selecție conform manualului de procedură de evaluare și selecție.

După verificarea proiectului și stabilirea punctajului de selecție, expertul întocmește un dosar administrativ al proiectului care cuprinde, următoarele:

- Fișă de verificare a conformității
- Fișă de verificare a eligibilității proiectelor
- Fișă verificării pe teren
- Fisă de verificare a criteriilor de selecție

După evaluarea proiectelor, la nivelul GAL se elaborează și se publică Raportul de evaluare al proiectelor. După finalizarea raportului de evaluare și publicarea pe site-ul propriu, se notifică solicitanții cu privire la rezultatul procesului de evaluare, iar solicitanții au la dispoziție 5 zile lucrătoare de la primirea notificării pentru a depune contestații, cu privire la rezultatul evaluării.

După expirarea termenului de depunere a contestațiilor, va proceda la soluționarea contestațiilor.

După soluționarea contestațiilor de către Comisia de soluționare a contestațiilor, formată din membrii Asociației, și publicarea raportului de contestații pe pagina de internet al GAL, solicitanții sunt notificați cu privire la rezultatul contestațiilor.

După fiecare sesiune de depunere a proiectelor se va întruni Comitetul de selecție, compusă din membrii Asociației, conform tabelului alăturat, care se va decide asupra selecția proiectelor. Selecția proiectelor se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile. Pe baza deciziei Comitetului de selecție asupra proiectelor se întocmește raportul de selecție.

La selecția proiectelor și la soluționarea contestațiilor se va aplica regula „dublului cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției și a soluționării contestațiilor să fie prezenți cel puțin 50% din membrii comitetului de selecție/comisia de soluționare a contestațiilor din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă. Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii comitetului de selecție, persoana/organizația în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Depunerea și evaluarea cererilor de plată

După realizarea proiectului dosarul cererii de plată se va depune la sediul/punctul de lucru al GAL-ului, unde se va verifica conformitatea dosarului. Conformitatea dosarului se va face de către expertul evaluator care nu a participat la verificarea și selecția dosarului cererii de finanțare, respectându-se principiul de “4 ochi”.

După verificarea conformității dosarului cererii de plată, împreună cu Fisa de verificare a conformității se transmit dosarele către AFIR.

Comitetul de selecție este format din 7 membrii iar pentru fiecare membru al comitetului de selecție este stabilit un membru supleant.

Comisia de soluționare a contestațiilor este format din 5 membrii iar pentru fiecare membru al comisiei este stabilit de asemenea, un membru supleant.

Tabel cu componența Comitetului de Selectie

PARTENERI PUBLICI - 42,86 %		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
COMUNA CĂPÎLNITA	MEMBRU	PUBLIC
COMUNA LUETA	MEMBRU	PUBLIC
COMUNA SECUIENI	MEMBRU	PUBLIC

PARTENERI PRIVAȚI - 14,28 %		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
LORINCZ D. ZOLT ÎNTREREPRINDERE INDIVIDUALĂ	MEMBRU	PRIVAT

SOCIETATE CIVILĂ - 42,86 %		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
COMPOSESORATUL CRACIUNEL - H. KARACSONYFALVA KOZBIRTOKOSSAG	MEMBRU	SOCIETATE CIVILĂ
ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE BOVINE CECHESTI	MEMBRU	SOCIETATE CIVILĂ
COMPOSESORATUL DE PĂDURE ȘI PĂȘUNE PORUMBENII MARI	MEMBRU	SOCIETATE CIVILĂ

PARTENERI PUBLICI - 42,86 %		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
COMUNA OCLAND	MEMBRU SUPLEANT	PUBLIC
COMUNA ATID	MEMBRU SUPLEANT	PUBLIC
COMUNA AVRĂMEȘTI	MEMBRU SUPLEANT	PUBLIC

PARTENERI PRIVAȚI - 14,28 %		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
SC. SILVIMEX SRL.	MEMBRU SUPLEANT	PRIVAT

SOCIETATE CIVILĂ - 42,86 %		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
COMPOSESORATUL "LÖVÉTE KÖZBIRTOKOSSÁG"	MEMBRU SUPLEANT	SOCIETATE CIVILĂ
ASOCIAȚIA INTERETNICĂ "IMPREUNA PENTRU SIMONESTI - EGYUTT SIMENFALVAERT"	MEMBRU SUPLEANT	SOCIETATE CIVILĂ
FUNDATIA PRO TINERET DERZS - DARJIU	MEMBRU SUPLEANT	SOCIETATE CIVILĂ

Tabel cu componența Comisiei de Soluționare a Contestațiilor

PARTENERI PUBLICI - 40 %		
Partener	Funcția în CSC	Tip/Observații
COMUNA MĂRTINIȘ	MEMBRU	PUBLIC
COMUNA ȘIMONEȘTI	MEMBRU	PUBLIC

PARTENERI PRIVAȚI - 20 %		
Partener	Funcția în CSC	Tip/Observații
SC. FITO-BAU SRL	MEMBRU	PRIVAT

SOCIETATE CIVILĂ - 40 %		
Partener	Funcția în CSC	Tip/Observații
ASOCIAȚIA RURALĂ POARTA HARGHITEANĂ	MEMBRU	SOCIETATE CIVILĂ

ASOCIAȚIA "SZALMAKALAPKESZITOK
HAGYOMANYORZO EGYESULETE"

MEMBRU

SOCIETATE CIVILĂ

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale

Articolul 57 alineatul (2) din Regulamentul finanțier aplicabil bugetului general al Uniunii Europene (Regulamentul nr. 966/2012) dă o definiție a conflictului de interes în contextul efectuării de plăți din bugetul UE și al gestionării acestui buget.

Acesta prevede:

„1. Actorilor finanțieri și altor persoane implicate în execuția și gestionarea bugetului, inclusiv în elaborarea actelor pregătitoare corespunzătoare, precum și în auditarea sau controlul bugetului le este interzis să ia măsuri care pot genera un conflict între propriile lor interese și cele ale Uniunii. (...)

2. În sensul alineatului (1), un conflict de interes există în cazul în care exercitarea imparțială și obiectivă a funcțiilor unui actor finanțier sau ale unei alte persoane, menționate la alineatul (1), este compromisă din motive care implică familia, viața sentimentală, afinitățile politice sau naționale, interesul economic sau orice alt interes comun cu cel al destinatarului”

În contextul derulării procesului de selecție a proiectelor și derularea procedurilor de achiziție publică/privată, conflictul de interes se definește prin:

A. Conflictul de interes între beneficiar/ comisiile de evaluare și ofertanți:

Acționariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consiliu de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare: a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți; b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supraveghere ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți; c. sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afini cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interes între ofertanți:

Acționariatul ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consiliu de administrație etc):

a. dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/2011); b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc) sau de supraveghere ale unui alt oferent sau subcontractant; c. sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afini cu persoane aflate în situațiile de mai sus. d. persoane despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor.e. persoane care în exercitarea funcției pe care o dețin la nivelul autorității contractante se află în situația existenței unui conflict de interes astfel cum este acesta reglementat de Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare. Orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect sau are interes profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesul respectiv și nu poate participa la procesul de selecție a proiectelor.

Această obligație ar trebui să li se aplique cel puțin următoarelor persoane:

- Președintele consiliului de administrație sau managerul/directorul care semnează raportul de selecție și/sau raportul de evaluare a cererilor de plată, Membrii comisiei de selecție a proiectelor, care participă la procesul de selecție a proiectelor, Membrii comisiei de contestare, care participă la procesul de evaluare a contestațiilor, Expertul evaluator al proiectelor, Expertul evaluator a dosarului cererii de plată

Anexe

ANEXA NR. 3 - ACORDUL DE PARTENERIAT (se completeaza integral numai in cazul in care parteneriatul nu este constituit juridic; daca parteneriatul este constitut juridic se va completa doar angajamentul acestuia de a depune SDL in vederea selectarii)*

ACORD DE PARTENERIAT

Noi, partenerii semnatari ai acestui angajament, actionand in calitate de responsabili ai organismelor reprezentate, ne angajam:

- Să desemnăm de comun acord pe **Asociația Microregională "Felso Homorodmente"** să ne reprezinte în calitate de solicitant pentru proiectul depus prin Sub-masura 19.1, în vederea obținerii finanțării nerambursabile prin FEADR;
- Să realizăm toate activitățile necesare elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală și să depunem Strategia pentru în vederea selecției;
- Să constituim o formă asociativă în condițiile Ordonanței 26/2000 (păstrând minim componența actuală) în cazul în care vom fi selectați;

Partener	Denumirea partenerului	Statutul partenerului (ONG, SRL, autoritate publică etc.)	Numele și prenumele reprezentantului legal al partenerului	Stampila și semnatura reprezentantului legal
Partener 1	Comuna Atid	autoritate publică	Szöcs László	
Partener 2	Comuna Avrămești	autoritate publică	Simó Dezső Szabolcs	
Partener 3	Comuna Căpâlnița	autoritate publică	Benedek László	
Partener 4	Comuna Dârjiu	autoritate publică	Zoltáni Csaba	
Partener 5	Comuna Feliceni	autoritate publică	Sándor József	
Partener 6	Comuna Lueta	autoritate publică	Lázár Zoltán	

Partener 7	Comuna Mărtiniș	autoritate publică	Kerekes Péter Tivadar	
Partener 8	Comuna Merești	autoritate publică	Rigó Mihály	
Partener 9	Comuna Mugeni	autoritate publică	Farkas Mózes	
Partener 10	Comuna Ocland	autoritate publică	Cseke Miklós	
Partener 11	Comuna Porumbeni	autoritate publică	Gyerkó Levente	
Partener 12	Comuna Săcel	autoritate publică	Nagy Lajos	
Partener 13	Comuna Secuieni	autoritate publică	Balio Zoltán	
Partener 14	Comuna Șimonești	autoritate publică	Péter Zoltán	
Partener 15	Comuna Ulieș	autoritate publică	György Sándor	
Partener 16	Asociația "Szalmakalapkeszítők Hagyományorzo Egyesülete"	ONG	Szőcs Ludovic	
Partener 17	SC. FITO-BAU SRL	SRL	Kovács Elek	
Partener 18	Societatea Agricolă Forestieră Agro Forestiera Gagy	ONG	Fazakas Albert	
Partener 19	Asociația Crescătorilor de Bovine Cechesti	ONG	Szőcs Béla	
Partener 20	Asociația pro Căpâlnița - Kapolnasfaluer Egyesulet	ONG	Deák Réka	

Partener 21	Lorincz D. Zsolt Întreprindere Individuală	Î.I.	Lőrincz Zsolt	
Partener 22	Asociația "Viharsarok"	ONG	Nemes Anna Borbála	
Partener 23	Fundatia Pro Tineret Derzs - Darjiu	ONG	István Adrián	
Partener 24	Asociația Composesoratul de Pădure și Pășune Felicieni	ONG	Zsombori Levente	
Partener 25	SC. SILVIMEX SRL.	SRL	Egyed József	
Partener 26	Composesoratul "Lővete Közbirtokosság"	ONG	Török József	
Partener 27	Asociația Microregională "Felső Homorodmente"	ONG	Benedek László	
Partener 28	Fundația Culturală Agyagfalva 1848	ONG	Antal István	
Partener 29	Asociația Crescătorilor de Taurine "Tîrnava" Mugeni	ONG	Szilágyi Ludovic	
Partener 30	Composesoratul Craciunel - H. Karacsonyfalva Kozbirtokossag	ONG	Orbán Csaba	
Partener 31	Composesoratul Satu Nou - Varbukk Kozbirtokossaga	ONG	Dakó Ferenc	
Partener 32	Cercul Agricultorilor MAL	ONG	Gyerkó Levente	

Partener 33	Composesoratul de Pădure și Pășune Porumbenii Mari	ONG	Major Levente	
Partener 34	Berkeczi Árpád Întreprindere Individuală	Î.I.	Berkeczi Árpád	
Partener 35	Composesorat Pasune Csergo Secuieni	ONG	Ballo Zoltán	
Partener 36	Asociația Rurală Poarta Harghiteană	ONG	Rezi Erika Gabriella	
Partener 37	Asociația Interetnică "Impreuna pentru Simonesti - Egyutt Simenfalvaert"	ONG	Forgács Ioan	
Partener 38	Composesorat Merești - Homorodalmasi Kozbirtokossag	ONG	Sándor Kálmán	
Partener 39	Asociatia Composesorat Fuzes Comanesti	ONG	Gergely Gabor Tiberiu	

Întocmit la data de 22.05.2015

*In situatia in care parteneriatul este constituit juridic in baza OG 26/2000, Acord de parteneriat va contine următorul text:

„Noi, parteneriatul public – privat constituin in baza OG 26/2000, ne angajam să realizăm toate activitățile necesare elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală și să depunem Strategia în vederea selecției .

Semnat - reprezentant legal parteneriat public-privat

Întocmit la data de 22.05.2015

Anexa 2

Fișă de prezentare a teritoriului

Codul SIRUTA	Numele localității			Nr. locuitori		Suprafață	
	Județ	Comună	Oraș/ Mun icipiu	nr.loc./co mună	nr.loc. /oraș/ munici piu	km²/co mună	km²/oraș/ municipiu
83785	Harghita	ATID	-	2705	-	136,82	-
83847	Harghita	AVRAMESTI	-	2465	-	58,14	-
83963	Harghita	CAPILNITA	-	2026	-	74,97	-
84380	Harghita	DIRJIU	-	1036	-	42,06	-
83197	Harghita	FELICENI	-	3297	-	76,49	-
84629	Harghita	LUETA	-	3439	-	104,33	-
84923	Harghita	MARTINIS	-	2838	-	141,62	-
85056	Harghita	MERESTI	-	1339	-	108,49	-
85127	Harghita	MUGENI	-	3491	-	64,42	-
85243	Harghita	OCLAND	-	1293	-	61,10	-
86487	Harghita	PORUMBENI	-	1805	-	41,89	-
85467	Harghita	SACEL	-	1253	-	72,96	-
85582	Harghita	SECUIENI	-	2644	-	39,82	-
85984	Harghita	SIMONESTI	-	3776	-	116,18	-
86222	Harghita	ULIES	-	1193	-	68,68	-
Total				34600	0	1207,97	0
Total general				34600		1207,97	
% locuitori orașe/municipii din total locuitori (≤25%)				0			
Densitatea				28,64309544			

Componența parteneriatului

PARTENERI PUBLICI			
Nr. crt.	Denumire partener	Sediul social/sediul secundar/punct de lucru/sucursală/ filială (localitate)⁷	Obiect de activitate⁸
1.	Comuna Atid	Com. Atid	administrație publică
2.	Comuna Avrămești	Com. Avrămești	administrație publică
3.	Comuna Căpâlnița	Com. Căpâlnița	administrație publică
4.	Comuna Dârjiu	Com. Dârjiu	administrație publică
5.	Comuna Feliceni	Com. Feliceni	administrație publică
6.	Comuna Lueta	Com. Lueta	administrație publică
7.	Comuna Mărtiniș	Com. Mărtiniș	administrație publică
8.	Comuna Merești	Com. Merești	administrație publică
9.	Comuna Mugeni	Com. Mugeni	administrație publică
10.	Comuna Ocland	Com. Ocland	administrație publică
11.	Comuna Porumbeni	Com. Porumbeni	administrație publică

⁷Se va completa cu denumirea localității din teritoriul acoperit de parteneriat în care este înregistrat sediul/punctul de lucru/etc. Pentru partenerii care nu au sediu/punct de lucru/etc. în teritoriul acoperit de parteneriat se menționează localitatea și județul din afara teritoriului în care sunt înregistrați.

⁸Se va evidenția obiectul de activitate care reprezintă interesele unei minorități locale/interesele tinerilor/femeilor/ domeniul protecției mediului.

12.	Comuna Săcel	Com. Săcel	administrație publică
13.	Comuna Secuieni	Com. Secuieni	administrație publică
14.	Comuna Șimonești	Com. Șimonești	administrație publică
15.	Comuna Ulieș	Com. Ulieș	administrație publică

PONDEREA PARTENERILOR PUBLICI DIN TOTAL PARTENERIAT 38, 46 %

PARTENERI PRIVAȚI (inclusiv parteneriat într-un domeniu relevant constituit juridic înainte de lansarea apelului de selecție)

Nr. crt.	Denumire partener	Sediul social/sediul secundar/punct de lucru/sucursală/filială(localitate) ¹	Obiect de activitate ²
1.	SC. FITO-BAU SRL	Com. Atid	prelucrarea fructelor și plantelor medicinale
2.	Lorincz D. Zsolt Întreprindere Individuală	Com. Căpâlnița	prelucrarea lemnului
3.	SC. SILVIMEX SRL.	Com. Lueta	panificație
4.	Berkeczi Arpad Întreprindere Individuală	Sat Șoimușu Mic, Com. Săcel	agricultură

PONDEREA PARTENERILOR PRIVATI DIN TOTAL PARTENERIAT 10, 26 %

PARTENERI SOCIETATE CIVILĂ (ONG)

Nr. crt.	Denumire partener	Sediul social/sediul secundar/punct de lucru/sucursală/filială (localitate) ¹	Obiect de activitate ²
1.	Asociația "Szalmakalapkeszitok Hagyomanyorzo Egyesülete"	Sat Crișeni, Com. Atid	social, cultural
2.	Societatea Agricolă Forestieră Agro Forestiera Gagy		agricultură, silvicultură
3.	Asociația Crescătorilor de Bovine Cechești	Sat Cechești, Com. Avrămești	reprezentarea crescătorilor de bovine
4.	Asociația pro Căpâlnița - Kapolnasfaluer Egyesulet	Com. Căpâlnița	social, cultural

5.	Asociația "Viharsarok"	Sat Mujna, Com. Dârjiu	social-cultural
6.	Fundatia Pro Tineret Derzs - Darjiu	Com. Dârjiu	social-cultural
7.	Asociația Composesoratul de Pădure și Pășune Feliceni	Com. Feliceni	agricultură, silvicultură
8.	Composesoratul "Lövéte Közbirtokosság"	Com. Lueta	tăierea și rindeluirea lemnului
9.	Asociația Microregională "Felső Homorodmente"	Com. Lueta	socio- economic și cultural Obiectivul de activitate reprezintă interesele tinerilor.
10.	Fundația Culturală Agyagfalva 1848	sat Lutița, com. Mugeni	social-cultural
11.	Asociația Crescătorilor de Taurine "Tîrnava" Mugeni	Com. Mugeni	reprezentarea crescătorilor de taurine
12.	Composesoratul Craciunel - H. Karacsonyfalva Kozbirtokossag	Sat Crăciunel, Com. Ocland	administrare fond forestier și pășunal
13.	Composesoratul Satu Nou - Varbukk Kozbirtokossaga	Sat Satu Nou, Com. Ocland	agricultură, silvicultură
14.	Cercul Agricultorilor MAL		reprezentarea agricultorilor
15.	Composesoratul de Pădure și Pășune Porumbenii Mari	Sat. Porumbenii Mari, Com. Porumbeni	gospodărie de pășuni și creșterea animalelor
16.	Composesorat Pasune Csergo Secuieni	Com. Secuieni	administrarea pășunelor
17.	Asociația Rurală Poarta Harghiteană	Sat Bodogaia, Com. Secuieni	cultural, social, tineret
18.	Asociația Interetnică "Impreuna pentru Simonesti - Egyutt Simenfalvaert"	Com. Șimonești	acțiuni comune interetnice Obiectivul de activitate reprezintă interesele unei minorități locale (rromă).

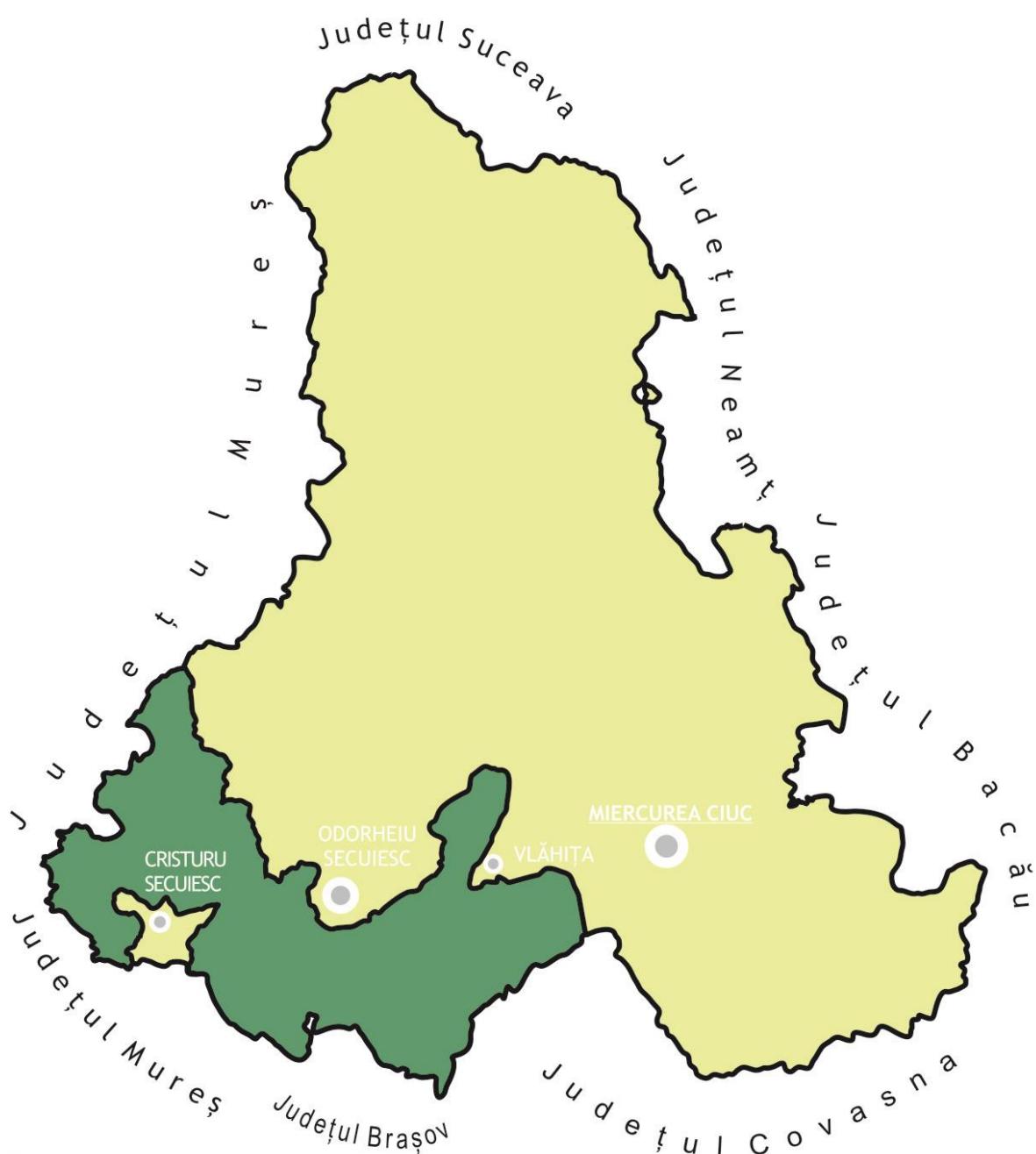
19.	Composesorat Merești - Homorodalmasi Kozbirtokossag	Com. Merești	administrarea fondului forestier și fondului păsunal
20.	Asociatia Composesorat Fuzes Comanesti	Sat Comănești, Com. Mărtiniș	agricultură, silvicultură
PONDEREA PARTENERILOR - SOCIETATE CIVILĂ DIN TOTAL PARTENERIAT <u>51, 28 %</u>			
PARTENERI PERSOANE FIZICE RELEVANTE			
Nr. crt.	Nume și prenume	Domiciliu ¹	Domeniu de activitate relevant în raport cu SDL
1.	-	-	-
...	-	-	-
PONDEREA PARTENERILOR - PERSOANE FIZICE RELEVANTE DIN TOTAL PARTENERIAT <u>0 % (max. 5%)</u>			

Anexa 4

Planul de finanțare cumulat	VALOARE SDL COMPONENTA	Suprafață TERITORIU GAL	Populație TERITORIU GAL	VALOARE TOTALĂ COMPONENTA (EURO)		
A	1,208	34,600	1,876,761			
B			679,550.31			
BONUSARE suplimentară			145,947.00			
COMPONENTA A+B	PRIORITATE	MĂSURA	INTENSITATEA SPRIJINULUI	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/ MĂSURĂ ² (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/PRIORITATE (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	VALOARE PROCENTUALĂ ³ (%)
1				0.00		0.00%
2				129,249.80		4.78%
3	MĂSURA 5	50-70%	129,249.80	140,600.00		5.20%
4	MĂSURA 3	50-70%	5,000.00	0.00		0.00%
5	MĂSURA 5	50-70%	135,600.00	68,101.00		2.52%
6	MĂSURA 1	100%	1,032,902.46	1,823,856.51		67.5%

		MĂSURA 2	90-100%	136,000.00																
		MĂSURA 4	90-100%	494.954.05																
		MĂSURA 6	100%	160,000.00																
	Cheltuieli de funcționare și animare⁴			540,451.00		20.00%														
	TOTAL COMPONENTA A+B			2,702,258.31																
<u>Alocarea totală pe măsură</u> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #90EE90;"><i>Denumirea măsurii</i></th> <th style="background-color: #90EE90;"><i>Alocarea totală EURO</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>M1/6B</td> <td>1,032,902.46</td> </tr> <tr> <td>M2/6B</td> <td>136,000.00</td> </tr> <tr> <td>M3/3A,2A,6A</td> <td>5,000.00</td> </tr> <tr> <td>M4/6A,6B</td> <td>494,954.05</td> </tr> <tr> <td>M5/2A,3A,5C</td> <td>332,951.80</td> </tr> <tr> <td>M6/6A,6B</td> <td>160,000.00</td> </tr> </tbody> </table>							<i>Denumirea măsurii</i>	<i>Alocarea totală EURO</i>	M1/6B	1,032,902.46	M2/6B	136,000.00	M3/3A,2A,6A	5,000.00	M4/6A,6B	494,954.05	M5/2A,3A,5C	332,951.80	M6/6A,6B	160,000.00
<i>Denumirea măsurii</i>	<i>Alocarea totală EURO</i>																			
M1/6B	1,032,902.46																			
M2/6B	136,000.00																			
M3/3A,2A,6A	5,000.00																			
M4/6A,6B	494,954.05																			
M5/2A,3A,5C	332,951.80																			
M6/6A,6B	160,000.00																			

Localizarea teritoriului în cadrul județului Harghita

Legendă:

- Teritoriul parteneriatului
"Grup de Acțiune Locală Homoród-Küküllő"
- Orașele din apropiere

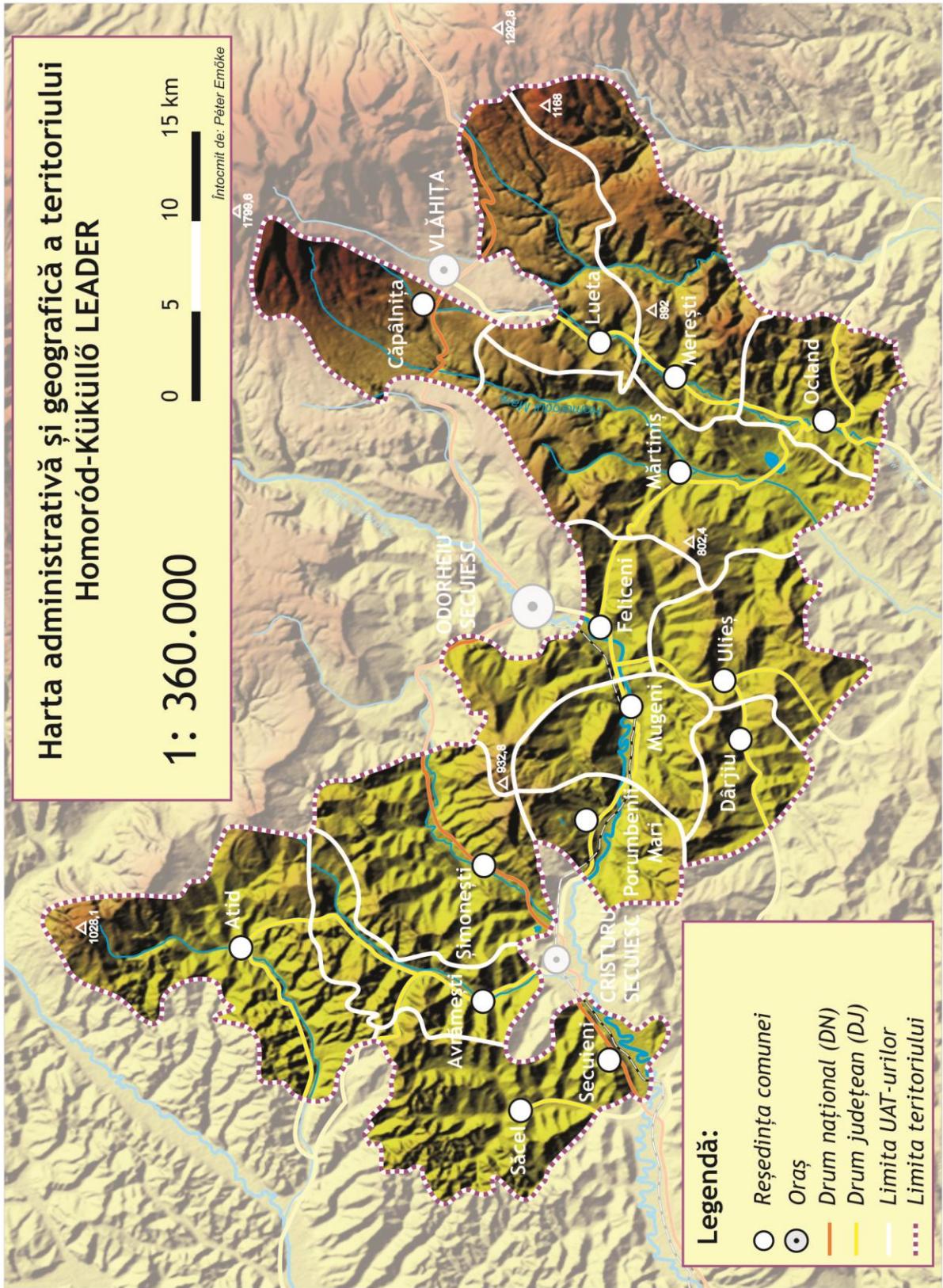

Harta administrativă și geografică a teritoriului Homoród-Küküllő LEADER

1: 360.000

Înțocmit de: Péter Emőke

0 5 10 15 km

Atribuțiile corespunzătoare funcțiilor din cadrul Compartimentului Administrativ

7. Director executiv (Manager):

Responsabilități, sarcini, activități specifice postului:

- Coordonează activitatea Compartimentului Administrativ, în special cele legate de comunicare și informare și de implementarea proiectelor în cadrul GAL:
  - Comunicare și informare:
    - întâlniri - conferințe tematice,
    - seminarii,
    - grupuri de lucru,
    - afișe, publicații,
    - acces la baze de date,
    - elaborare și diseminare de materiale, mas-media
  - Implementarea proiectelor în cadrul GAL:
    - Luarea decizilor asupra implementării proiectului
    - Efectuarea gestionării proiectului;
    - Gestionare a resurselor;
    - Cordonarea activităților;
    - Monitorizarea și raportarea rezultatelor;
    - Semnarea contractelor cu furnizorii, clienții, beneficiarii și partenerii
    - Semnarea referatelor și a rapoartelor financiare
  - monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinate și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.
  - selectarea operațiunilor, stabilirea quantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare;
  - Elaborează procedura de depunere, evaluare și selecție a proiectelor

Pregătire necesară: studii superioare și vechime de minim 3 ani în activități de dezvoltare rurală

8. Secretar - activități de secretariat și responsabil cu activitățile de monitorizare

Responsabilități, sarcini, activități specifice postului:

- Înregistrează și ține evidența documentelor care intră și ies din GAL
- Redactează corespondență simplă;
- Organizează întâlniri, ședințe, conferințe;
- Asigură arhivarea și păstrarea documentelor;
- Înregistrează hotărârile și deciziile luate de conducere, aplică stampila și repartizează la compartimentele firmei;
- Face comanda pentru materialele consumabile
- Ține evidența materialelor consumabile

- Păstrarea și operarea în registrul cu evidență a dispozițiilor conducerii;
- Asigurarea legăturilor telefonice în interiorul și exteriorul organizației;
- Monitorizează starea de implementare a proiectelor

Competențe necesare:

- Să cunoască la nivel de utilizator Windows Office (Outlook, Word, Excel, PowerPoint, Access etc.),
- Să cunoască la nivel mediu (citat/scris/conversat) una dintre limbile de lucru ale UE
- Să cunoască foarte bine limbile română și maghiară

Pregătire necesară: studii superioare

9. Animator și responsabil PR

Responsabilități, sarcini, activități specifice postului:

- Distribuie informații care dau posibilitatea grupurilor țintă să înțeleagă planul de dezvoltare a GAL-ului
- Formulează mesaje, pregătește materiale informative
- Organizează acțiuni de comunicare și informare către locuitori și actorii implicați în dezvoltarea teritoriului
- Participă la întâlniri, conferințe și seminarii tematice
- Participă la grupuri de lucru
- Afisează publicațiile
- Actualizează baza de date
- Elaborează materiale pentru presa electronică și scrisă
- Elaborează materiale promoționale și de publicitate
- Ține legătura cu reprezentanții mass medie-i
- Pregătește și publică cererile de propuneri sau procedurile permanente de depunere de proiecte
- Participă în elaborarea ghidului local

Competențe necesare:

- Să cunoască la nivel de utilizator Windows Office (Outlook, Word, Excel, PowerPoint, Access etc.),
- Să cunoască la nivel mediu (citat/scris/conversat) una dintre limbile de lucru ale UE
- Să cunoască foarte bine limbile română și maghiară
- Să fie comunicativ, empatic cu relațiile cu oameni

Pregătire necesară: studii superioare, experiență în dezvoltare rurală

10. Expert tehnic

Responsabilități, sarcini, activități specifice postului:

- Participă la activitățile de implementare a proiectelor
- Acordă consultanță în legătură cu proiectele în derulare pentru persoanele interesate
- Evaluează proiectele depuse
- Întocmește fișă de evaluare a criteriilor de selecție
- Efectuează verificarea pe teren a proiectelor și întocmește fișă de verificare pe teren
- Trimitе eventualele întrebări și probleme ivite șefului ierarhic superior pentru clarificare

- Gestionarea zilnică a proiectelor;
- Primirea și verificarea conformității cererilor de plată depuse;
- Monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor;
- Informarea factorilor de decizie despre conținutul proiectelor
- Întocmește documentația și le pregătește pentru selecția proiectelor
- Elaborează ghidul local
- Elaborează procedura de depunere, evaluare și selecție a proiectelor

Competențe necesare:

- Să cunoască la nivel de utilizator Windows Office (Outlook, Word, Excel, PowerPoint, Access etc.),
- Să cunoască la nivel mediu (citat/scris/conversat) una dintre limbile de lucru ale UE (engleză/franceză/germană)
- Să cunoască foarte bine limbile română și maghiară

Pregătire necesară: studii superioare, vechime de minim 2 ani în activități de dezvoltare rurală

Capturi de ecran privind populația și teritoriul

Screenshot of a web browser showing results from the Romanian Census website (www.recensamantromania.ro/resultate-2/). The page displays a list of tabs and links related to population statistics.

- Conferințe de presă
- Comunicate de presă
- Interviu
- Minute ale Comisiei Centrale de Recensământ
- Proceduri de lucru aprobată de STC
- Întrebări frecvente**
  - Cum devin recenzoar?
  - Întrebări RPL
  - Numele de telefon primării
- Contact**
  - Vodafone
1741
  - Orange
  - Cosmote
  - 021-9201 - Romtelecom
- * Tarifele sunt tarife normale pentru conborbinile în rețea fiecărui operator, în funcție de planul tarifar al abonatului.

The main content area lists various population statistics tables (Tab4, Tab5, Tab6, etc.) categorized by sex, age, location, and education level. It also includes links for the 2011 population report and the 2011 census results.

Bottom navigation bar: © 2011 Institutul Național de Statistică

Screenshot of a web browser showing results from the INSSE website (statistici.insse.ro/shop/). The page displays a Pivot Table for agricultural land use across different counties and localities.

Modul de folosinta pentru suprafața agricola	Forme de proprietate	Judete	Localitati	An
				Total
Total	Total	Harghita	83749 ORAS VLAHITA	7525
-	-		83785 ATID	13682
-	-		83847 AVRAMESTI	5814
-	-		83963 CAPILNITA	7497
-	-		84380 DIRIU	4206
-	-		83197 FELICENI	7649
-	-		84629 LUETA	10433
-	-		84923 MARTINIS	14162
-	-		85056 MERESTI	10849
-	-		85127 MUGENI	6442
-	-		85243 OCLAND	6110
-	-		86487 PORUMBENI	4189
-	-		85467 SACEL	7296
-	-		85582 SECUIENI	3982
-	-		85984 SIMONESTI	11618
-	-		86222 ULIES	6968

Legend: '-' - date lipsă; 'c' - date confidentiale; 9999,00 - normal - date definitive; 9999,00 - ingrosat subliniat - date semidefinitive; 9999,00 - ingrosat - date revizuite; 9999,00 -

ATENȚIE! Aceasta funcționalitate necesită cunoștințe avansate de Excel Pivot Table, este destinată uzului profesional.
Atenție la linile cu TOTAL atunci cand faceți agregarea după suma (SUM)

Salveare rezultate
 Salveare în format CSV (pentru Pivot Table/Chart în Excel)

ATENȚIE! Aceasta funcționalitate necesită cunoștințe avansate de Excel Pivot Table, este destinată uzului profesional.
INS este responsabil pentru fișierul CSV în forma în care îl salvăti. INS nu este responsabil pentru rezultate obținute din manipularea greșită a datelor

Bottom navigation bar: Show all downloads... 11:27 05-May-15